

308819

పత్రిక దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3

చెన్న పట్టణము 1916 నం॥ ఆగస్టు నెల 23 వ తేది బుధవారము

No 122

సంపుటము. 3.

న శ వా మ సం వ త్స ర శ్రా వణ మా స బ హు శ ద శ మిం.

సంచిక ౧౨౨



శ్రీజనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.

చక్కనితలకట్టు.

వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల కోరిని శ్రీలుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

శ్రీలత తప్పనిది. మెడనునకు కుండెట్టువారలకును శ్రీలతను, చెప్పి బసియేలేదు. ఉష్ణధిక్యమునకు తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, చిట్ట తల తాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న మహాసన లభించును.

మైసూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశతి జడదీసింది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బాగుడుట కిదియేవలెను. దీనిరక గ్యారంటీని పూచీలు, ఇచ్చునెల. పోషకంబునకు వాడబడుచున్నది. మొకటియే. ఇంకొకరకు వాడి చూడవచ్చుచో తెలుపనే వాడును. నిశ్చయముగ సంతోషమును గలిగించుగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవబడజాలరు.

పాప్యరక:- కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో యొక సామాన్యపు మానె మాపి కిచ్చి చూపుచును. మిక్కిలి చాకా చూపింపి వానిని కొనుడు తెచ్చుచున్నారట. అమాటలచే మోసపోవడు. ఆ మాటలలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మాకు మాకు గొనుడు.

ఒక సీసా రు 1-0-0. ఐ. పి. రు 0-4-0

3 సీసాలు రు 2-10-0. ఐ. పి. రు 0-7-0

నోటు ఏదెట్లు, అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155, హమ్మెస్టెడ్ మార్కెట్టు, బొంబాయి

అదనముగ ఏదెట్లు- ముదాతా పురుషోత్తం మూల్కీ, 29, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

వాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

అలెచుభక్తి రక్తములన జనించువాడ్యులకు కీరీటునుపంటి నుండు. మతపును, చువ్వును, గండమాలును పుండను, ప్రాతకోవ్వలను అన్ని విధములనను గలను చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

గణాధిపాత్యులొక్క గణ మిచ్చుట నిస్సంకేయము, సహజమైనను మధ్యతత్వము అన్ని విధములైన బోషణలను పోగొట్టును. కీరీటునుపంటి పొడరసదోషములను, మలబద్ధమును కార్మికంబులకును నొప్పిలకు పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరమును. కీరీరాశోగ్యమును గలగు చేయును. 16 గోళాలవర కుండుటకు 4 పైన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాత్రీకరు:- పి. డి. సావంత్, 144, వనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2, BOMBAY.

### తామర తైలము

తామర, తీట గజ్జి మొదలగు వానికి వేరెత్తినది

తామర ఒకవిధమైనపురుగువలన చర్మముమూతగాని, వెండ్రుకలలోగాని, గోల్లలోగాని, పుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదమునుబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములుగలవు. రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాశకములగు చాల మంచి మందులలో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక యేండ్ల నుండియున్న తామర నాలుగైదుసారులు రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. కావున తామర, తీట, ఏనుగు గజ్జి మొదలగునవి గలవారందరు ఈతైలమును ఒకసారివాడి చూడగోరెదము. నెల 0-4-0. దీనినిరాచిన మంటయుండదు. చర్మమునలుపెక్కదు. పుండువడదు. అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుశెట్టిబీధి, మదరాసు.

ఈదినము రాత్రి! ఈదినము రాత్రి!!

## యూనివర్సల్ గ్రాండు సర్క్సు.

రాత్రి 9-30 ఘం॥ ప్రారంభము.

నూరవ రకపు అద్భుతమును కనులు.

అది నూరవ వాడు సాయుధము గావకనీయులగు వ్యాచుమూర్తి పి. వి. మహారాష్ట్రము కాశ్మీరగారి ఆదరణము క్రింద ఆడబడును.

వైగా దొడ్డునాంధ్రుల కాతులు, మొగ్గులు వేము వాండ్లు, ఈటెగాండ్లు, హాస్యగాండ్లు ఆనేమలు గలరు వానరములు ట్రాంబండ్, రయిలుబండి నడపుచుగను, మొదటి నెండు కుంగరులు, ప్రయాణికులుగను, గార్డులు వని చేయును. ఇదిగాక అనేక విభిన్నములను కనులకు ఆకర్షకముగా చేయును. చూచువాళ్లు అద్భుతముగ నోచురు

రేట్లు:- బాబ్బు 4 స్టీలు రు 10-0-0  
సింగల్ స్టీలు రు 8-0-0 మొదటి కరగతి రు 2-0-0  
2-వ కరగతి కుప్ప రు 1-0-0 గేలం. రు 0-8-0  
పి. టి. సిలారు ప్రాప్తయిటరు.  
పి. టి. నాయుడు రిజిడెంటివ్.

## ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది

గ్రంథకర్త:- గా. హరిశచంద్ర శర్మరావు, ఎం. ఏ

శైలిగులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాచంద్రుల ఆసనంచీకలకు రు. 2-0-0 అద్దెమూల రేడు. ప్రవేశముచేయు రేడు.

నిధిమయిన సంచికలు పి. డి. గా మంపుడుము

అయితా:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (21) 144, వనసవాడి, మదరాసు అని వ్రాయును.

నవీనమయినది. ఓహోపస్తాక్

ఇది మాత్రమేన గొప్ప వాసనగలది. స్పీట్ సుబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠమయిన పుష్పములయొక్క సత్తులతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు బట్ట మీదగాని కత్తుము మీదగాని తగ్గించి వాసన జడలకు యుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించుచు ఒకతూరి తెప్పించియచిన నిజమును నెలుగు గలరు.

1/2 బొట్టు బుడ్డి	2-0-9
1 డ్రామా	0-12-0
1/2 డ్రామా	0-8-0

మాయెక్క దిల్ పసందు పేరాయల్ యొక్క శ్రేష్ఠత్వమును తెలియగోరువారు మా సాంపిల్స్ వ్రాయును. ధర 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6

మదరాసు యేజుట్టు:-

ఎల్. ఆర్. నాదక్ అండు కంపెనీ, 94, చైనాబజారు, మద్రాసు.

# 1916-17 తాలూకు ఇండియా గవర్న మెంటు క్వెర్షను ప్రాత అప్పు పత్రములను క్రొత్త అప్పు పత్రములుగా మార్పుకొనుటకు సదుపాయము కలుగజేసే ఋణము.

పోస్టాఫీసుకు సంబంధించిన భాగము.

1931 వ సంవత్సరమునకంటే పూర్వము కాకుండను 1936 వ సంవత్సరమునకంటే ఆలస్యము కాకుండను, నూటికి నూరు వంతున వట్టుము లేకుండ తీర్చవలసిన ఋణము.

సంవత్సరమునకు నూటికి 4 చొప్పున, అర్ధ సంవత్సరవారిగా, ఏప్రిలు 1 వ తేదీని అక్టోబరు 1 వ తేదీని, వడ్డీ చెల్లించబడును.

దరఖాస్తుదారులు, నూటికి 3 వడ్డీ నూటికి 3½ వడ్డీ రూపాయ ఋణముల పత్రములను మార్పుకొనుటకు హక్కుకలిగి యుందురు.

100 రూపాయలకుగాని లేదా 5,000 రూపాయలకు మించ కుండు కొన్ని పూర్తి నూర్ల మొత్తమునకుగాని దరఖాస్తు పెట్టుకొన వలెను. ఆదరఖాస్తులు, సేవింగ్స్ బాంకి డివిజన్ ఏ పోస్టాఫీసువద్దగాని 1916 వ సంవత్సరము జూన్ నెల 14 వ తేదీనుండి 1916 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 25 వ తేదీవరకు (ఈరెండు తేదీలను చేర్చుకొని) పుచ్చుకోబడును. ఏమనిషిగాని, తాను సేవింగ్స్ బాంకిలో వైకము వేసియున్నను, వేయకయున్నను, దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును.

దరఖాస్తులతో నూడ, ఎంత మొత్తములకు దరఖాస్తు పెట్టు కొందురో ఆ మొత్తములను పూర్తిగా చెల్లించి వేయవలెను. ఆ మొత్తములకు సరిపోవునట్టి పత్రములు దరఖాస్తుదార్లకు జారీచేయ బడును. వైకము రొక్కరూపముగా కట్టవచ్చును. లేదా పూర్తిగానో కొంతమట్టుకో క్రస్తుతముండు సేవింగ్స్ బాంకి కార్యాలయం నుండి తీసి పుచ్చుకోవలసినదిగా ఏర్పాటు చేయవచ్చును.

ఇష్టమున్న యెడల, దీనితో జతపర్చియుండు దరఖాస్తునమూనాను వాడుకొనవచ్చును.

1916-17 తాలూకు ఇండియా గవర్న మెంటు నూటికి 4 వడ్డీ క్వెర్షను ఋణముకొరకు పోస్టాఫీసులమూలముగా పెట్టుకోవలసినదరఖాస్తునమూనా. 1916 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 25-వ తేదీకి మించకుండు సేవింగ్స్ బాంకి డివిజన్ ఏ పోస్టాఫీసువద్దగాని దాఖలు చేసికోవలెను.

కావలసిన యెడల ఈ నమూనాను విడదీసి ఉపయోగపరచుకోవచ్చును.

1916 వ సంవత్సరము జూన్ నెల 8 వ తేదీగల ఇండియా గెజెటు ఎక్స్ ప్రా ఆర్డినెన్స్ చేసిన ప్రకటనలో వర్ణించబడిన 1916-17 తాలూకు నూటికి నాలుగు చొప్పున వడ్డీగల క్వెర్షను ఋణములో \_\_\_\_\_ రూపాయల మొత్తముకొరకు ఇందుమూలమున నేను \_\_\_\_\_ దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచున్నాను (బాగుగా తెలియునట్లు వ్రాయుడు)

నేను దరఖాస్తు పెట్టిన ఋణపు మొత్తము చెల్లు క్రింద,

ఇందుతో చెల్లించుచున్నాడను

(2) నా పేరట పోస్టాఫీసు సేవింగ్స్ బాంకిలో నిల్వఉన్న మొత్తము నుండి

తీసికొనుటకు అధికార మిచ్చి దీనితో ప్యాసుబుక్కు పంపించుకొన్నాడను.

రొక్కముగా రూ .....  
చెక్కు ద్వారా ,, .....  
మొత్తము నుండి ,, .....  
లు

మొత్తము...

A. నా పేరట ఏర్పరుపబడిన ఋణపు మొత్తము నా తరపున పోస్టాఫీసు అందుతుంటున్న నెలలుగాని చేడంచుకోబడిదానిమీద వడ్డీ (i) పోస్టాఫీసులోనుండి..... సంబర నాక్రస్తుతపు సేవింగ్స్ బాంకి కార్యాలయం, A గాని B గాని పూర్తిచేసి రెండు (ఇంతకప్పుడే దరఖాస్తుదారుడు సేవింగ్స్ బాంకి కార్యాలయం నుండి (i) క్లాజ్ కట్టికేయవలెను.) దశ దాని కట్టివేయును. (ii) ..... పోస్టాఫీసువద్ద అందుకొరకై ఇకమీద పెట్టబడే సేవింగ్స్ బాంకి కార్యాలయం, జమకట్టబడవలెననికోరుచున్నాను.

B. నా పేరటను ఏర్పరుపబడిన ఋణము మొత్తము ఈ క్రింది మొత్తముల ప్రామిసరినట్లుగా, వడ్డీ ..... శాతము వడ్డీ చెల్లించవలసినదిగా వాటిమీద వ్రాసి నాకు, అప్పగింత జేయకొరుచున్నాను.

ఇండియా గవర్న మెంటువారి నూటికి 3½ వడ్డీ లేదా నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయపత్రములను, 1916-17 తాలూకు నూటికి నాలుగు వడ్డీ క్వెర్షను ఋణములో, నేను దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న దానికి సమానమైన మొత్తమునకు మార్పుకొనుటకు అధికారము కలుగ జేయు వారంటు నొకటిని నాకు అప్పగింపజేయ కోరుచున్నాను.

పేరు \_\_\_\_\_  
పోస్టాఫీసువద్ద దాఖలుచేసిన తేదీ. \_\_\_\_\_  
(పుచ్చుకోనే పోస్టాఫీసు (వాయవ్యము))

నివాసము \_\_\_\_\_  
హెడ్ ఆఫీసు స్థానం. \_\_\_\_\_

తేదీ \_\_\_\_\_  
రెజిస్టరు నంబరు \_\_\_\_\_  
(హెడ్ పోస్టాఫీసుకు వ్రాయవలెను.) Andhrapatrika

పరపతి విషయములు

అంతర్నిర్మాణములను నిర్మించుటకు నూతనరూపమును దాల్చి లాభముతో బాటు నష్టమును కలుగజేయుచున్నది. అంతర్నిర్మాణములకు పూర్వము నుభయముగ నింటివద్ద కూర్చుని పని చేయుచుండినవారు. తమగృహములవల్లించి కర్మాగారమున్న ప్రదేశమునంటి పెట్టుకొని గుండలనీవచ్చిరి. కర్మాగారములందు చేలకు చేలపడి పనిచేయువలసి యుండును. అంత యందొకచోట చేలకుచేలన వారికి తగిన గృహవసతి లేకుండపోవును. తగిన గృహవసతి యుండినను కిక్కిరిసియుండుట తటస్థించి యాహారగృహములగుదురు. అన్యప్రాంత వాసశ్రేణులమాట యటయంద, స్వలాభివలయులు అగు యంత్రకాలాధికారులు కూలీల ముందుచెట్లను నిర్మింపజేసి కేలము తమ లాభమునే ప్రధానముగ నెంచుటవలన, వారి స్థితిగతులు అధ్వాన్నము లగు శతాబ్దాంతభయనందు విరోధాదేశములందు వారి శాస్త్రమిక పరివర్తన మేర్పడి, ఆవిలయస్థితి యనంతరము నుభయస్థితి మేర్పడినప్పుడు దానితోబాటు ప్రస్తుతము వాడుకయు దన్ను సహకారోద్యమము జరిగించినదని చెప్పవచ్చును. సంఘము నందలి యకసరములనుబట్టి యవాదించుచున్న దేవోపధముగ పరపతియు, సహకారమును నిర్మించుచున్న యందు. ఆయా దేశములందలి ప్రాంతీయ వ్యవస్థలను గమనించునందుల సహకారము నిన్ను నేను జరిగించినది కాదనియు, సంఘముతోబాటు తోడు నిడగ వచ్చుచుండెననియు చెప్పక తప్పదు.

సకలదేశములందును ప్రజాపీఠనోపసంహరణను సహకారమననమును దాల్చి యోగచక్రయే నిదర్శనము. గ్రేటు బ్రిటనునందు సాంక్రమిక పరివర్తనమునకు యందు కూలీల సామర్థ్య సామర్థ్యములకు గాని వారి కష్టనిష్ఠరములకు గాని పాటింపక చిత్తమువచ్చుట పనిపాటలు చేయించుకొనుచువచ్చిరి. పనిపాటలయందు కాలపరిమితిలేదు. స్త్రీలుకు పిల్లలకు తమ శక్తికి మించిన పని చేయవలసినవచ్చెను. వర్తకము నిజాడగ లేనందున కూలీలస్థితి నిజా నిజాడగలేకుండెను. పరస్పర ప్రత్యక్షభావములేనందున యజమానిని కూలీయు కూలీని యజమానిని యుండవలయునట్లు జన్మించుచుండెను. తేనిపోని స్పర్ధవలన కూలీ ప్రయత్నము ముండెను. కూలీలపేద వృద్ధియు గుండుండెను. జీతము నకు కాలపరిమితి కలుగజేయుచు కలిపి యమ్ముచుండిరి. కూలీల గృహములు అసాధారణములగు నుండెను మానవ యంత్రమును నిర్మింపజేయుచు కేలము నినుపయంత్రముల పట్టుకొని శ్రమింపజేయుటకు పరిశ్రమలకు ముక్తియుండదని గ్రహించి కూలీల స్థితిగతులను బాగుచేయుటకు వివిధసంఘములు లేర్పరచిరి. ఆ సంఘము లొకరికొకట. అందు పరిపీడనమున కవకాశములేదు. సహకారమువలన కూలీలపీడనము తగ్గి వారి స్థితిగతులు బాగుపడుటకు ప్రారంభమైనవి. కాలక్రమమున సహకార మన్నివృత్తలకును వర్తించి సంఘాధ్వరణమునకు బూనుకొనుచున్నది.

సంఘాధ్వరణమునకు సహకారము మూలము. సహకారమువలన సంఘభావమును, దానివలన వికభావమేరణమును కార్యదీక్షయు కలిగి, వ్యక్తుల, సంఘముల, బాతుల స్థితిగతులు బాగుపడుచున్నవి. వ్యక్తుల సంఘభావబద్ధులై పనిచేసినందుల నెట్టి కార్యములైనను సులభముగ సాధించుచున్నది. చారిత్రకములు సాక్షాత్తుకొనవచ్చును. ప్రాపంచిక సుఖములను పొందవచ్చును. చాలియు వికాసమునకు సయితము తోడ్పడవచ్చును. లోకమునందలి సద్భుతియంతయు కేలము సంఘభావము, సహకారమువలన సేర్పడినదని చెప్పుటకుం దతిశయోక్తిలేదు. "అంతోడి సోదరులతో కలిసి పనిచేయుత్రయందే పశువుల కంటె మానవులయందు సదుపాయము లే రవుచున్నది" అనెడివాడు సరియే సరి వేర్పడెని కార్యమును సంఘభావమునకు సాధించుటకుండే మానవుని యాధికతను బయట పడుచున్నదని నాను ప్రాచ్యురాలి మహాశయుడు నుడిచియున్నాడు. సహకార్య నిర్వహణమునకు సంఘభావ మనవలయు. సంఘభావ ప్రభావమును విరోధాదేశచారిత్రములు తార్కాణములు.

గతి శతాబ్దమునందే యు సంఘభావ ప్రభావము విరోధాదేశములందు వ్యక్తమగుచున్నట్లు మరి చెక్కడను గోచరము కాదు. ఇంగ్లండుదేశోన్నత్యయనకు సామాన్యజనులే కారకములై చెప్పినప్పుడు వారి కార్య సామర్థ్యము సుప్రసిద్ధమగు చున్నది. వారందఱు సహకార్యమును ప్రార్థింప జూచుటకు నలవిలే. తద్దేవాభివృద్ధికి తోడ్పడిరి. లైలులే నిర్మాణమునందును, పరిశ్రమలందును, భవనముల సేర్పాటు చేయుట యందును వారు

కలిసి పనిచేసిరి. సామాన్య జనులందు విశేష భవనము లేకపోయినను, తమతమ వద్దనున్న స్వల్పభవనమును పొందిచేసి మహాత్కార్యములను పూనుకొనుచు వచ్చిరి.

సర్వకాల సర్వావస్థలందును భవనములకంటె సామాన్య జనులే దేశభక్తియునును విశేషము సామాన్యభూతులగుచున్నారు. భవనములకు నలుగురితో కలిసి పనిచేయుటకు ముందుకురాగ. ప్రపంచరంగమున కష్టపరంబరలకు తమకు తాము సామాన్యజనులకుకలిసి పనిచేయుటకు ముందుపేయుటలో వాళ్ళవ్యమేమునును? సద్భుతితోకులతూగుచున్న దేశములచూచియును విప్పిచూచియును తద్దేశములందలి లైలు చేలపడు పరిశ్రమలకును, భవనములు యున్న సువాసికిని, సామాన్యజనులే పెట్టుబడి పెట్టియును లేలుచున్నది.

ప్రజల యిష్టమునను బట్టి సహకార మన్నికాములందెవో విధముగ వర్ధిల్లుచున్నదని వ్యాపారంభమునందు తెలిపియుంటిమి. ఇందుకు మనదేశమునందలిచేలవాడప్రతినిధ్యము. వల్లెకాంతునినలుగురుకుకలిసి కొందఱొక్కొక్క ప్రాంతమునకు వేలకు బయలుదేరి చేలను పట్టుకొనివచ్చి వానిని కలిపి సమానముగ పంచుకొనెదరు. ఇంగ్లండునందలి కార్మికులకును తగరపుగని పని వాండ్లపై కలిసి పనిచేయుచున్నారు. నాకు, తగరములపై చుట్టినడిగి విక్రయించి దానివలన వచ్చు సొమ్మును నలుగురుకు పంచుకొనుచున్నారు. ఈ యాచారము వారియందు చాల కాలమునుండి కలుపుచున్నది.

సంఘపీఠనోపసంహరణను సహకార మిట్లు సామాన్యభూత మగుచున్నదో కనుపరచుటకు ఒకటి రెండు విషయములను తెలియజేయుచున్నాము: "హాల్లాగర్ హనుల మనుమేము బీదలము. మిండి భరణ విషయముగా వెరిగిపోవుటవలన మామను మామటుంబములకును దాద్యక్షణిక నుతిశయించి ముప్పు తిప్పలు పడుచున్నాము. ఇప్పుడు భరణ చాలవరకు తగ్గినను విషయ నిర్మాత్యులగు వారివలన తిప్పలులేకుండ కట్టుదిట్టములు చేసికొంటు యునది" అని 1795 న సంవత్సరమునందు ఇంగ్లండునందలి హాల్లాగర్ హండు ప్రజలు తమ రాధిపతికి విన్నవించుకొనిరి. ప్రజలు అందును పరపతిసంఘము నందుచే మిండిభరణ సాపేచితమన కాలపరిమితి లేయాయు చేసికొని లాభమును పొందుచున్నారు. ఆచార నేటికిని పనిచేయుచున్నది. అంతర్నిర్మాణకారుల పీడను తప్పించుకొనుటకే ప్రజలు సాంతముగ దురను నెలకొల్పుకొనిరి. ఆపరపతి సంఘము తలయెత్తవండే యంత్రాలయోధికానికొకటిగాని వారియాలను సాగింపలేదు.

హాలు నగరమునందలి ప్రజలను మాది అంభ్రదేశపు కూలీలు నేర్పకొనవలసింది చాల మున్నది. మన కూలీలస్థితి కిది, విరోధాదేశములందలి కూలీలస్థితిని, సాపత్రికము లేదు. ఆచార పద్ధతుల భరణములపై కూలీ నిష్ఠాయులు సంభావ్యము గాని యజమానులు తమ స్వలాభమును మాయకొని యిచ్చించుట సులభముగ లేదు. తత్తాప మన దేశమును పరసంవత్సరముల నుండి, సుమస్త సప్తములను బోలెడు ధర పెరిగి, రయితు బోలెడుబుచ్చుచేసికొనియున్నది, తమవలె ఖచ్చి పెరిగియు, కూలీలు చాలము మాడిపోవుచున్నది వారికూలీ విశేషముగ వెనుకపోవుటకు తాపమునునుండియు పాలు బడికూలీకర్తృగణము కంచెలగుజలు ముట్టుచుండెను. ఇప్పుడన్నసాధ్యపుధర పెరిగి తమవలె పగలుతొలుచాకిరేయించుకొని యజమానులు తమవలె రావండే ఏకాకలానో మూడజాలనో చేతులతోపెట్టి పొమ్మనెదరు. కూలీలకుచదువు సంభ్యుత లేకపోవుటవలన యజమానులయాలనుసాగింపుచున్నది. మనదేశమునందలి ఆయాతాలాకాలమును జిల్లాలందును కూలీలకు పరపతిసంఘము లున్నందుల వారి స్థితి చాలవరకు, బాగుపడునటుకు సందియములేదు.

వల్లెకు సర్వీసు కమిషను.

ఇండియా దొరతనమునా రెండు ప్రకటించిరి. క్రిందగ్రువర్తిగారి కుమతీ పరిమితి 1912 లో నియమించబడిన కమిటీకారు విచారణచేసి కమిషను క్రిందకి పంపి గాని యుద్ధ కారణమున వారి కమిషను లభించి ప్రకటించిన పత్రికలలో కాద ప్రతి నాదములు జరుగుట లేకకాశము కలుగునేమో యని దొరతనమువారు ప్రస్తుతము వారిని నిజప్రతీతి కల్పించిరి. కాని దేశముల కధికముగ నుద్యోగము లేకుండుటకు గూర్చి ప్రకటించుటకు కలుగులాభము తెక్కి. లోయసాముల వచ్చిరి కూడ ది ముగి ఇండియా ఇంగ్లాండు దొరతనముల గుర్తుకు వచ్చుచుంది. గాన ముగ్ధి యు ప్రార్థి కాగానే దానిని హిందూదేశమునకు పంపెదరు.

పచ్చయ్యప్ప ధర్మవర్ధంతి

పచ్చయ్యప్ప ధర్మవర్ధంత్యుత్సవమును, బహుమతుల నొగగుటయును క్రిందటి శనివారమునాడు పచ్చయ్యప్ప కళాశాల భవనమున న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ రహీముగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగెను.

సాంవత్సరిక వృత్తాంతము. ఈ సంవత్సరము 1915-16 కాలేజీ తరగతులలో 829 మంది విద్యార్థులు గలరు. క్రిందటి సంవత్సరము 859 రుమాత్రముండిరి. హైస్కూలు తరగతులలో సీసంవత్సరము 654 రు విద్యార్థులు న్నారు. క్రిందటి సంవత్సరము 668 గురుండిరి. 37 నిండు విద్యార్థి వేతనములును, 129 అర్థ విద్యార్థి వేతనములును, 40 ఎంబో మెంటు నిధి విద్యార్థి వేతనములును, 18 దొరతనపు విద్యార్థి వేతనములును విద్యార్థులలో పంచిపెట్టబడినవి.

క్రిందటి సంవత్సరపు దొరతనపు పరీక్షలకును ఈ సంవత్సరపు పరీక్షలకును కృతార్థులైన విద్యార్థుల సంఖ్య యుత్సాహకరముగా మున్నది. నుంగంపాకములోని డౌటును మందరము కాలేజీ హోస్టలుగా వాడబడినది. అందు 92 గురు విద్యార్థులుండుటకు వసతు లేర్పరుపబడినవి. ఈభువనకార్యమునకు ఆనితెసంటమ్మగారును, సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారును విశేషసహాయ మొనర్చిరి. చెట్ పట్టువద్ద 150 గురికి బడులు 225 గలరు. విద్యార్థులకు వసతు లేర్పరచునటుల నొకమేడనుకట్టి నాలొచించి (బ్రష్టులు దొరతనమువారి సమృత్తిని గోరిరి.

సాంవత్సరిక వృత్తాంతము తెలియజేసినవెనుక దివాన్ బహద్దరు ఎల్. పి. గోవిందరావున అయ్యగారు వర్ధంతి సన్మానోపన్యాసము నిచ్చిరి. అందు వారు పచ్చయ్యప్ప ముదలియారు గారిజీవితమును, వారియుదాత్తకృత్యములను తెలియజేసి, సారకాల స్థాపితమైననాటనుండియు నన్ని విధముల వృద్ధిచొందుచున్నను, స్థాపితమైననాటనుండి ముమూ 75 సంవత్సరములు గడువనున్నవను సంగతి నాలొచించిన ఈయభివృద్ధి సంతోషకరముగా నుండజాలదనిరి. "రెసిడెంటల్ కాలేజీ" అనగా విద్యార్థులు కళాశాలవద్దనే నివసించుచు, కళాశాలలో చదువుకొనునటుల కట్టబడు కళాశాలగా నీకళాశాలను స్థాపించి బ్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియు, అందులకు కలితల రూపాయలు కావలసియున్నవనియు, ఇప్పుటికి 2 లక్షలు మాత్రమే వసూలైనదనియు, నాటుకొట్టెట్టియారులు సహాయము చేయ నిచ్చగించిన తక్కిన సొమ్ము సులభముగా కేరగలదనియు, అట్టి సంస్థాపనమువలన విశేష లాభముండ గలదనియు వారు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులోపన్యాసము.

పిమ్మట నధ్యక్షులు, న్యాయ మూర్తి అబ్దుల్ రహీముగారు బహుమతుల పంచిపెట్టి, బ్రష్టులను విశేషముగా కీర్తించి, ప్రసిద్ధులగాని, ఉపాధ్యాయులను కొనియాడిరి. ప్రతి సంవత్సరమునకును కళాశాల వృద్ధిలోనికి వచ్చుచుండుట శ్లాఘనీయమనియు, పచ్చయ్యప్ప ముదలియారుగారి ధర్మగుణములు జగద్విసిమలనియు, ఈ వర్ధంతి యుత్సవములో నతని చరితములయు మదరాసు పురవాసులకు కరతలామలకముగా కేయబడవనీయు, గోవిందరావున అయ్యగారు దివ్యముగా నుపన్యసించిన సుపన్యాసాంశములుసభికుల హృదయములనాటియుండునని తామువచ్చుచున్నామనియు, రావున అయ్యగారు చెప్పినయొకయంశమును మరల తాముగూడ సభికులకు తెలియపరుప వలెనటల పడుచున్నామనియు, అది చెట్ పట్టువద్ద కట్టిన నుడేకెను (రెసిడెంటల్ కాలేజీ) నివసితి కళాశాలనుగూర్చి యున్నయు, ఇందునుగూర్చి భవనములు లేగిన సహాయము చేసిన, దొరతనమువారును కొంతవరకు సహాయము చేసెదరనియు, ఈ రాజధానిలో నట్టి కళాశాల నిదివర కొక్కటియు లేదనియు, కనుకనే ఈప్రయత్నము సఫలము కేయవలసి యున్నదనియు, పిమ్మట నట్టి కళాశాలలు రాజధానియంతను వ్యాపించి దేశమునకు మహోపకారులు కాగల వని తాము నమ్ముచున్నామనియు తమ యుపన్యాసమున జెప్పిరి.

తరువాత దివాన్ బహద్దరు రాజులన్ని మొదలియారుగారు అధ్యక్షులను ప్రముఖులాలంకృతుల చేసిరి. అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

(పత్రకము ప్రత్యేకము ప్రాయబడినది.)

శ్రీమహాత్మ్యము



# తొమ్మిదవ ఆర్థవైశ్య మహాసభ

నల్లూరులో సమావేశమగుట

## రెండవ దినచర్య

సభ సమావేశమైన తర్వాత తొలిగాను జరిగిన బహుళము చదువబడినది. ఆపల కొన్ని ప్రాథమిక పద్యములు చదువబడినవి.

చక్రవర్తిగారి యుద్ధమునందలి జయమునగీర్తులు కీచర ప్రభువుగారి మరణమునకు మన దుఃఖమును తెలియజేయుచు వైస్ రాయగారికి కంఠ్రులను పెట్టి యెట్లుగాను కంఠ్రులను శ్రీ సారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారి మరణమునకు మనకు కలిగిన దుఃఖమును మనము వాటిభాగ్యమును పుత్రులకును తెలియ జేయుటయనని మూడవ తీర్మానమును పెట్టి యెట్లుగాను ప్రతిపాదించిరి. సభ్యులు కొంతయు చురుకైన సంగీతించిరి. 4-వ తీర్మానమును ఉపయోగపాది పోషకకర్మలను జేయవలెనని తీర్మానమును తీర్మానమును బందరువా ప్రభులగు మామిడి వెంకటాచల్యులుగారు ప్రతిపాదించిరి. దానిని ఉపపాదించుచు కే.కె.లీ రాజస్వామి గుప్తగారు, పుట్టుకలన ప్రతిపాదించుచు గూర్చులియు కర్మలకును ద్వైజులగుచున్నారనియు మనము ఆర్థిక తెలియక మనకు చెప్పెడు బూటకమార్గములను స్వీకరించుచున్నామనియు చెప్పిరి. వేదమునగా పరమార్థ స్వరూపమును తెలిసికొనజేయునది. కావున దానికి పాఠశాలలందలయును. ఆశ్రమ హిందూచలము కృతిపాదము వాని యుపయోగములను గ్రహించవలయును. పోషకకర్మలు జ్ఞానమునకు ప్రధానములు. కుభకర్మలయందు చేయవలసిన ప్రత్యాపాదనము అనుభవముల చేయుచున్నాము. మనము ఆపాత్ర కర్మల నోలములను కారణముచే కొందరు వైశ్యులే తీరవలెనని మిక్కిలి సంభావనము పురాణోక్త మనగా తప్పులదిక. కావున ఆధారమును గ్రహించవలయును. దీని ఆచరణకు దెచ్చుట ముఖ్యము అనియు వక్కాణించిరి. కొంతటి శ్రీరాములుగారు దీనిని బలపరచిరి.

కరూరు లక్ష్మీనారాయణ శ్రేష్ఠిగారును చీరుడు 2 బహుళ్యుగారును సంభూత వీరభద్రయ్యగారును బహుళ్య వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారును ఈ విషయమును గురించి యావస్థ సిందిరి. తీర్మాన మంగీకరించుచు.

5-వ తీర్మానము వ్యాపారాభివృద్ధి మార్గముల వాటిని చిందులను గూర్చి బహుళ్య వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు ఇట్లు చెప్పిరి. వాకపుడు మానాడు ఇంగ్లీషు చెప్పించకపోయితే అది వాడు భవనము. అత్యధిక వ్యాపారములను చాల అశుభము. మేము (వీరుగూర్చు మరెవ్వరిని అసోసియేషను) 11 మంది చేతిని ఒక సంవత్సరములో 2 లక్షల రూపాయల లాభము వచ్చినది. దానికి వారు వాకొక మెడలు కూడ యెచ్చిరి. అన్యదేశములు కాఫీతోటలు వృక్ష రాజు లాభము పొందుచున్నాడు. జాయింటు ప్రాధు కంపెనీలు ఏర్పడ వలెను. మోతే గంగరాజుగారు జాబ్ మిలు చేత ఎంత లాభం యెంతయిదికి జీతనం. కాబట్టి వ్యాపారమును ఏర్పరచుటకు జాయింటు ప్రాధు కంపెనీలు ఏర్పాటు చేయవలెను. చీరుడు 3 మార్గస్వామిగారు ఎం. ఎ. వెంకట్రామ శ్రేష్ఠిగారును మైసూరు వెంకన్నగారును వై. రంగనాథయ్య శ్రేష్ఠిగారును మైసూరు రంగయ్య శ్రేష్ఠిగారును మోతే గంగరాజుగారును మద్ది వెంకటసుబ్బయ్యగారును బలపరచిరి. మైసూరు వెంకన్నగారు (వీరబ్రాహ్మణుడు) ఈరీతినినడిచిరి.

యంత్రకాల బహుళ్యులు యుండవలెను. హైదరాబాదులోని యంత్రకాల 1000 రూపాయల మీద 1800 రూపాయల ఖరీదుతో మన్నున. గుల్బర్గాలో యంత్రకాల మిల్లును స్థాపించుచున్నాము. దీనికి ఎం. ఎ. శ్రేష్ఠిగారిని ఇంజనీరుగా యేర్పరచు చున్నాము. మనకు కాల్షి జిగారి కృత్రంతోమే నిర్దేశనము. కాల్షి జిగారి మనవారు మనదేశమును వృద్ధి పరచవలెను. మా ప్రాంతములో 10000 రూపాయలు, 50,000 లు నగలు బంగారముల రూపాయల దాని పెట్టుచును. అట్టి ద్రవ్యమును పాలివెట్టక వాగా ఉపయోగించిన యెడల మనము వృద్ధికి వచ్చును.

మోతే గంగరాజుగారు ఈవిధముగా శిక్షించిరి.

నేను జాయింటు ప్రాధు. కంపెనీలలో 9 సం॥ లుగా కష్టపడుచున్నాను. కష్టపడునది 4 లక్షలు. ఫ్యాక్టరీకి 4 లక్షలును కేంద్ర పెట్టిగాను. ప్రతివారు కంపెనీని పెట్టుకూడదు. ముఖ్యముగా వైకే నడిపించు మనమార్గో నాయకరమైన నూతనార్థు. భాగస్వామి లకు లాభము రాతేదనియోగాని యోషిక యిందుకులేదు. కంపెనీ పెట్టెవారు డబ్బు గలవారై వికనకర్మములో పెట్టవలెను.

మద్ది వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఈరీతి నుపదేశించిరి. 50,000 బహుళ్య పనులను గుర్తునకు కలకత్తాలోని యూరోపియన్ కంపెనీగారు విదేశముల కనుమరీచేసినారు. మిరపకాయల నేను 100 కేసులును, సోనాను. ఎంతకింత మిరపకాయలని కనుగొనగా దానివలన ఎన్నోనేనా 0-12-0 లకు అమ్మునని తెలిసింది. కృత్రిమముల నానె తీయవలెనని గుంటూరులో కంపెనీ ఏర్పరచింది. 80,000 రూపాయలు వదిలెను. ఎవ్వరును మరముందుకు రాలేదు. మేల్ల వాడుకునేవరకు వచ్చినది. ప్రతిమనె మననేతితో సమానముగా గుంటు ప్రయోగముచేసి చూచినాము. మేల్లలై సుమిల్లులను వాడుతెచ్చునాడు తెన్నునీతిని కొందురు. కాని మనవారికి లాభకర వ్యాపారముల తెచ్చు తెలియదు.

తీర్మానము అందరిచే నంగీకరింపబడినది. ఉన్నతవిద్య, శ్రీవిద్య, విద్యార్థి విశేషములను గూర్చి ఎక. వెంకట్రామ శ్రేష్ఠిగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి.

దేశభాషావిద్య ముఖ్యతము. రాజభాషయు సవరము. వేదాలలో శాస్త్రములును వి. సాంతులునును. విగ్రహారాధన మొదలు మానసిక పూజలరకులగుదు. వేదపాఠశాలలతో మాత్రము తృప్తిపొందక ఇంగ్లీషు శాస్త్రములను కలిపి నేర్పవలసింది. ఉన్నతవిద్య యున్న యెడల ఛాందసములుండవు. కనలిగ్ననామల యావయోగములు మూడుకలవు. గురుమార్గ దర్శకత్వము. వికనకర్మము భూతదయ వ్యాపారములు మొదలు ఒక వసతి గృహము బాగుగా స్థాపించి పీడన నితరములకు ప్రయత్నించవలెను.

విద్యాపాఠశాల గురించి బలపరచుచు ఇట్లు శిక్షించిరి. నేటివిద్యార్థులు ముందుకు పాఠము. వారిని బాగుపరచుట వాయవ్యులది. నాయకులు చేయుమేలనకు వారికి వందనములు. నాయకులు విద్యార్థుల గుణాభివృద్ధికి దోడ్పడవలెనని ప్రార్థన

కన్యకావరమేశ్వరి విద్యా నిశేషగృహములో పదునొకండుండ్ర కొండ 25 గురుకు మొదలు నేర్పరచిరి. ఇప్పుడు విద్యార్థులు మిక్కిలి ఎక్కువయ్యెను. కన్యకావరమేశ్వరిలో ఫలము ఎక్కువకాలేదు. హెచ్చించుటకు వైశ్య నాయకులు పాలుబడవలెనని ప్రార్థన

సంభూత వీరభద్రయ్యగారును, కొల్లా అప్పల నరసింహగుప్తగారును, బి. కే. బాలకృష్ణ శ్రేష్ఠిగారును, కే. ఏకాంబరేశ్వరరావు గారును, పిల్లయ్య బలపరచిరి. కల్లా సౌందర్య కల్పయ్యగారి యుత్సాహమును సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు చదివిరి. పీడన జి. కృష్ణరావు గారును, జి. శ్రీరాములు గారును, బహుళ్య వేంకటసుబ్బయ్యగారును, కె. శ్రీరాములు శ్రేష్ఠి గారును, ఈ విషయమును గురించి ఉపదేశించిరి.

అందరిచే తీర్మానము అంగీకరింప బడినది.

మూడవ దినచర్య.

7-వ తీర్మానము వైశ్య బాలరకు 18 సం॥ లకు ముందు బాలికలకు 11 సంవత్సరములముందుకు సాధ్యమైనంత వరకు వివాహములు జరుగ కూడదని యన్. వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు ఉపపాదించుచు నిట్లువచ్చుననింది.

విశ్చితమందలి వివాహములు ఆచర వాయవ్యము. ఇతరవారులవారికి మనకును తెలివియును బలమును గల భేదమును మన బాలబాలికలకు యుక్తయన్ను రాకమున భారము క తగులబట్టచే కలుగుచున్నది. ప్రస్తుతము ఒక్కొక్క శ్రేష్ఠి గర్భవర్ధిని అది యెట్లు కడతేనో యిది భావించుటకు సరియ కారణము.

బాలికలకు 11 సంవత్సరములకు పూర్వము వెండిచేసిన యెడల వారు మిక్కిలి కష్టపడుదురు. అది ఆచరభేద్యము. అట్లు దేవునియభారముగ భావించుచున్నారు. అందుకే బాలికలకు చదివు పాడవచ్చును.

రాయకంట నానుయ్య గుప్తగారును, వి. గోపాల శ్రేష్ఠి (కోయంబుతూరు) గారును బలపరచిరి.

తీర్మాన మంగీకృత మయ్యెను.

8-వ తీర్మానము: వివాహమందలి యవసర ఖర్చులు, కన్యకలకులములు, కరకట్టులు, నిరుత్సాహ పరచవలెనని సాలస వాపసయ్యగారు ఉపపాదించిరి.

బి. సోకర్నము మనకు తేలికగా తెలిసి యున్నది. ధనము ఆవసరముగా ఖర్చుపెట్టుట నివృత్తియోజనము. కేరలము వైశ్యులందే యాగోయవలెను. మనలో యితరులకంటె యిది యధికము. ధనముయొక్క ప్రయోజనము భావికాలమును బట్టి యోచించవలయును. తన స్వాతంత్ర్యమును నేర్పకు వెల్లడిచేసికొనుటకు భగవంతు డియ్యలేదు. నద్వినియోగమున కై యెచ్చియున్నాడు. కలక ఎంతవరకు ఆవసరమో అంత వరకే ఖర్చుపెట్టవలెను. ఏది యవసరము. ఏది యవసర మనుటలో ఆలోచించిన వారికి తెలియకపోదు. ఒక మార్గమునడిచిండుట సాధ్యముకాదు. ఈ తీర్మానము నుభవసాగ్రమునకు సంబంధించియున్నది. ఇందులో భాగస్వామిగారు ఆశీర్వాదము లిమిడి యున్నది. వేదమునకై ఆశీర్వాదము ఖర్చు పెట్టుచున్నాము. బోగము మేళములు పెట్టి పరిత్యజ్యములందు సంఘవాక్య్యలగు శ్రీలతనంఘములనుంచియూడించుట ననుచియు. దృవ్యరతులు మార్గదర్శకులు కావలెను. కన్యకులకు కరకట్టులు శాస్త్రసాధనములు. అతి హేళములు. మాంస వికృతము మేలు.

యం. ఎ. వెంకట్రామ శ్రేష్ఠిగారు(కరూరు) ఆమోదించిరి.

మైసూరు వెంకన్నగారు (వేంకటాచలం) బలపరచుచు ఈ కొండ రీతి నుపదేశించిరి. మాదేశముల కన్యకులములు విశేషము. మా దేశములో 80000 రూపాయలు కూడా కట్టుచున్నామి. అటులే ఖర్చులకు ఒక వెండిలో 60000 ఖర్చునను. ఇట్టి 8 వివాహముల ఖర్చు 500000. ఒక్క పందిరికి 80000 ఖర్చుపెట్టుచున్నాడు. దానికి మాకుంకావలెనని ఆమెకు ధనం కావలెను. ఎంతవల సామ్య బలవుల చేటు. తియ్య పెట్టాతిలచేటు. ఒక్కటిపోతే అన్ని చేటు. దీనిని స

ద్వినియోగము చేసిన వాగను. ఒక్క మేళము చాలదు. 100 మేళములు కావలెనను.

ఒకడు 75 సం॥ లు వాడు 2000 రూపాయల కొక కన్యకు కొనెను. ఇదిగాక ఇట్లు వాకట్లు పెట్టి ఒకరిని చూచి ఒకరు పాదగుచున్నాడు.

రాయణి రామచంద్రయ్యగారు, చీరుడు 2 బహుళ్య గారు, ఆర్యంతుబ్బారావుగారు (పిల్లూరు), ఎన్ రామస్వామి గుప్తగారు, బహుళ్య వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు (నల్లూరు) వీరము బలపరచిరి. కడతేనెనా ఉపదేశించుటలో మేసరికము కన్యకులకు వరకులముల సవనయించునని వాదించిరి.

9 తీర్మానము సోమయాజుల వారికిని వారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారికిని స్మరణచిన్నముల నేర్పరచవలయును. దానికి రెండు కమిటీలు యేర్పాటు చేయవలెనని.

సోమయాజులవారి కమిటీ.

1 వారం వద్ద వాధం(కార్యద్రవ్య) 2 సాలస వాపసయ్య 3 కే. రామస్వామి గుప్తగారు ప్రతి 2 బహుళ్యుల బహుళ్య వైశ్యుల 6 సంభూత వేంకటగోపాలరావు 7 పి. యా. చక్రపాణి శ్రేష్ఠి 8 తిమ్మక కృష్ణమూర్తి 9 రామరాజు 10 తదవర్తి వాపయ్య 11 మోతే గంగరాజు గారును ఇంకను వలయు నెడల యితరులకు కలుపుకొను అధికారముతో యాగమిటీ వారు యేర్పడిరి.

వారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారి కమిటీ.

1 బహుళ్య వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠి (కార్యద్రవ్య) 2. వాత్తూరు అయ్యప్ప శ్రేష్ఠి 3. పి. వెంకట కృష్ణయ్య 4. కల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠి 5. పి. యం. చక్రపాణి శ్రేష్ఠి 6. పద్మ వాధం 7. కృష్ణమూర్తి 8. పి. పి. సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠి గారును ఇంకను యితరులకు కలుపుకొను అధికారముతో నికమిటీవారు నేర్పడిరి.

వైశ్య సేవక సంఘము నేర్పరచుటకై వైశ్య సేవ చేయు వారికి పరికరములయ్యుట వారిచే వాగ్దానములు చేయుచుకొన బడినది. నేవలముగనుండ సంగీతించివారి పేర్ల కొండ నిచ్చుచున్నాము.

1 రాధాబహదూరు వైదా వెంకటాచలం 2 వారం వద్ద వాధం 3 పి. యం. చక్రపాణి శ్రేష్ఠి 4 చల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠి 5 మోతే గంగరాజు 6 చీరుడు 2 బహుళ్య 7 బి. కె. బాలకృష్ణ శ్రేష్ఠి 8 యన్. వి. శ్రేష్ఠి 9 అదేపల్లి వేంకటస్వామి 10 కొల్లా అప్పల నరసింహం 11 పి. వీరభద్రస్వామి 12 రాయకంట నానుయ్య 13 యా. రాధాకృష్ణయ్య (పిల్లూరు) 14 యన్. వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి 15 కే. శ్రీనివాసులు శ్రేష్ఠి 16. మద్ది వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠి 17 కే. రామస్వామి గుప్త 18 పి. వెంకటకృష్ణయ్య 19 బహుళ్య వేంకటసుబ్బయ్య 20 ఎం. పి. వెంకట్రామ శ్రేష్ఠి 21 కే. లక్ష్మణ శ్రేష్ఠి 22 సుబుల గుబ్బి వ్యాజ్యంగారు.

విద్యకు మూలధనము చేశ్చటకు వైశ్యులెల్లకులకు ములరల్లను కుభా కుభామలలో కట్టుచుంట్లను విరాళముల కల్లను సహాయుడలసినదని వారం వద్ద వాధంగారు బి. పి. గారు ఉపపాదించుచు వీర్జోకన్యాస మొనర్చిరి. ఆ యుపన్యాసము లాసాధరికలై యుండింది.

బహుళ్య వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు, ఆపల వెంకట శ్రేష్ఠిగారును, వి. కృష్ణమూర్తి శ్రేష్ఠి, బి. పి. ఎల్. గారును, మద్ది వెంకటసుబ్బయ్యగారును బలపరచిరి.

తనవారి ఈకొండి విరాళము లాసగబడినది.

వారం వద్ద వాధంగారు	1000-0-0
రాధాబహదూరు వైదా వెంకటాచలం గారు	1116-0-0
అయ్యత శ్రీ వెంకటేశ్వరులుగారు (పిల్లూరు)	600-0-0
తదవర్తి వాపయ్యగారు (మాకపూడి)	500-0-0
ఈ సం॥ మే ఒక నూర్కాడు 1500 మా॥ యెచ్చివారు.	
లగడపాడి వెంకట నాగభూషణంగారు	

భద్రాచలం	500-0-0
కలివెల చిట్టయ్యగారు(కాకిరాడ)	250-0-0
యందూరి కామయ్యగారు (తెలలి)	250-0-0
పుడత్తు నారాయణమూర్తిగారు(రాజకుండ్లి)	116-0-0
బహుళ్య వేంకటసుబ్బయ్యగారు నల్లూరులో కన్నె కావ్య వారి పేరు విద్యాలయము స్థాపించుననియు మూడు మాంసములనే తగిన యన్ని ప్రయత్నములు జరుగుననియు తెలియ జేసిరి.	

12-వ తీర్మానము:—ప్రతి ముఖ్యపక్షమునందును పంచాయితీసభల నేర్పరచి మనలోని వ్యవసాయమునెల్ల సదకుసభలలో తీర్మానించుకొను ము యోగముకొను కులాధిపామును వృద్ధిపరచు కొనవలెనని లక్ష్మణ శ్రేష్ఠిగారు ఉపపాదించిరి. పి. చక్రపాణి శ్రేష్ఠి బి. పి. గారును, బహుళ్య వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారును బలపరచిరి.

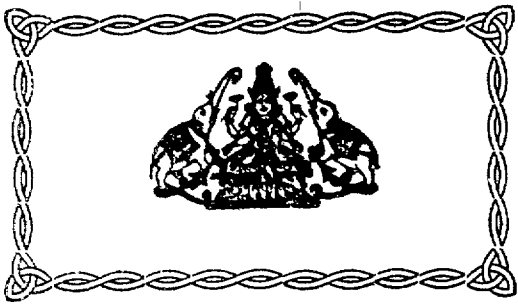
13-వ తీర్మానము:—వైశ్యమాజుము:—(శ్రీకన్య కావరమేశ్వరి దేవాలయములను కట్టించుటకు ప్రయత్నించవలెను. అభ్యుత్థులచే నుపపాదించబడి యంగీకృత మయ్యెను.

14-వ తీర్మానము:—మన సభయొక్క తీర్మానములను, యుద్దేశ్యములను, యూరూరవోధించి ప్రచురించు వైశ్య సమాజముల నేర్పరచి మనసభయొక్క తీర్మానములకు అనుస్తూయనకు తెచ్చుకట్టు చేయుటకు ఉత్సాహముల నేర్పరచవలయునని అభ్యుత్థులచే నుపపాదించబడి యంగీకృతమయ్యెను.

మందనాశ్రమంలోను ప్రస్తుతామాంశకరములతోను సభయగినను.

విషయానుక్రమణిక.

పరమతి విషయము	3
భారతీయ భారము	4
కొమ్మిదక ఆర్య కైశ్య మహాసభ	5
ప్రధానవ్యాసము	
అనంతపుర మండల సభ	6
స్థానిక వార్తలు	7
విరోధానుభవ సంగ్రహము	
విదేశ కంట్రీ వార్తలు	8-9
దేశీయ కంట్రీ వార్తలు	10
ఇంగ్లీషు కాలిగ్రాములు	11-12-13
ఆంధ్రవాణి	14



ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 23-వ తేది  
బుధవారము.

అనంతపురమండల సభ

అనంతపుర మండల సభ కడచిన 19, 20, 21-వ తేదీలను జరిగినది. అది ఏమి కారణముననో గాని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షునియొక్కగాని అధ్యక్షుల యొక్కగాని యుపన్యాసము లిప్పటి కింకను మాకు అందియుండలేదు. అనంతపుర మాండ్ర మండలము. అచ్చటి యాండ్ర ప్రముఖులు ఆంధ్రోద్యమపరులు. ఆంధ్రరాష్ట్రము నంగీకరింపనివారికి వైనను ఆంధ్రభావమెడల అభిమానము లేక పోలేదు. ఇట్లుండియుగూడ మాకు వ్యాసము లందకపోవుట చిత్రము. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు హాజరై శివరావుగారు. వారు మాత్రము ఆంధ్రమున నుపన్యసించిరట. అధ్యక్షులు శా. ఆసుచర్ల కృష్ణారావుగారు. వీరాంగ్లముననే యుపన్యసించి రని యూహించదగియున్నది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల యుపన్యాసము మిక్కిలి ప్రాస్థముగా తగ్గితి మూలకముగా మాత్రమే వినవచ్చినందున విపుల విమర్శ సాధ్యము కాదు. అందులో వారు ఆంధ్రోద్యమ విషయము గాని ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయము గాని ప్రశంసించినట్లే కానరాదు. ఆంధ్ర మను పేరుపెట్టకున్నను దేశభాషా విషయమై నను వారి యుపన్యాసమున తడవబడెనను సూచనలు కానరావు. సమావేశము మండలసభా సమావేశము. ఎల్ల యభివృద్ధికి మూల కారణము దేశభాష. అట్టి మూలకారణమునుగూర్చి యొక్క చదువైనను పలుకని దేశభాషాధ్యయన దృష్టిపథ వై పరీత్యము నెట్లు వర్ణింపవలెనో మాకు నర్థము కాకయున్నది. అనంతపురమున కళాశాల పెట్టినందులకు ప్రభుత్వమువారికి వందనము లర్పించుట సహజము. విద్యాభ్యాస సౌకర్యమును యాచించుటయు తప్పకాదు. తాలూకా బోర్డులకు అనధికారాధ్యక్షుల నియవలసినదని కోరుటయు చేయవలసినది. కాని ఇవి నిజముగా స్వల్పవిషయములు. పునాదిపరకును పోవునవిగావు. మండల ప్రజానిశిపు మూలతత్వముల విజృంభింప జేయునవి కావు. దేశభాషా ధారక సమస్యలే అట్టి కష్టకలవి. ఆంధ్ర సేవకసంఘములోని స్వామి శాస్త్రిగారచ్చట నుండుటచే కాబోలును— వారిని తృప్తి

పరచుటకని యేమో యెరుంగము— అనంతపుర మండల సమావేశమువారు ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయమున మండలములోని యభిప్రాయములను దీసికొనుట కొక యుపసంఘమును నియమించినారు. ఇంత మాత్రమున కయినను సంతసింపక తప్పదు. కాని ఆ యుపసంఘమువారు పని బూనవలసిన మార్గమున పని బూనలేని లాభ మేమియు నుండజూదు. ఆంధ్రరాష్ట్రముపై అభిప్రాయములు స్పష్టముగా ప్రజలకు లేనియప్పుడు వారుక యభిప్రాయముల నడుగుచు పోయిన యెడల వైపరీత్యము గాక యింకొకటి సంభవింపదు. నిజముగా నీ సభ్యులు పనిచేయ దలంతులేని ఆంధ్రరాష్ట్ర వాడుల వాదములను తద్వ్యతిరేక వాడుల వాదములను విరివిగా ఉపన్యాసముల మూలమునను కరపత్రముల మూలముగను ప్రజలకు తెలియజేయవలసి యుండురు. ఇట్లు తెలియజేసిన పిదప కొంతకాలమునకు ప్రజలయభిప్రాయములను సేకరింప నాలోచింపవలసి యుండురు. ఈ విషయమును ఉపసంఘమువారు గమనింతురు గాక యని కోరుచున్నాము. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడును సమావేశమువారును దేశభాషా సంబంధము నింతటితో పోనిచ్చిరి. అధ్యక్షులు మాత్రము తమ యుపన్యాసమున ఈ చింతయే పెట్టుకొనలేదు. ఈ సంబంధమునే తలంపలేదు. ప్రముఖముగా స్వపరిచాలన సమస్యను మాత్రము ప్రశంసించినారు. మా సమకాలికులలో నొక్కరగు మద్రాసుటైముపుత్రికాసంపాదకులు అధిక్షేపించు నీతిని స్వపరిచాలన మండల సమావేశమునకు పనికిరాదని మే మధిక్షేపించువారము కాము కాని ఒక్క విషయమున మాత్రము మేము వారిలో నేకీభవింపక తప్పదు. మండల సమావేశములలో సామాన్య సమస్యలు సంపూర్ణ హౌదవ సమస్యలు అనవసర ప్రాముఖ్యము నందరాదు. ప్రాముఖ్యము ఆప్రాముఖ్యము కూడ లేనేలేక యవియే సర్వ విషయములుగా పరిణమించినవి ఇక నా యనాచిత్యపు పరిమితిని లెక్కపెట్టుటయే యసాధ్యము. తేటతెల్లముగా స్వపరిచాలనాదర్శమును నొక్కినందులకు కృష్ణారావుగారికి కృతజ్ఞతా వందనము లర్పించుచు ఈ తుదిపాఠ బాటులో వారు సంపూర్ణముగా బడుటకు మాత్రము ఎక్కువ చింతిలుచున్నారము. ఇకముందైనను మాసమకాలికులు సూచించు నీతిని మండల సమావేశ నిర్వాహకులు మండల విషయముల నెరిగిన వారిని సామాన్య ప్రజాజీవనసంబోధకబద్ధతులను వినరింప గలవాని అధ్యక్షులుగా నియోగించుకొందురుగాక యనియు అధ్యక్షులుగా నియోజతులు కానాకాంక్షించు నాయకులు ఈ రెండువిధముల విజ్ఞానమునకై పాటుపడుదురు గాకయనియు కోరుచున్నాము. మండల సమావేశములకు దేశభాషాధారక సమస్య లత్యవసరమగుట ఆంధ్రలోకమును గమనించును గాకయని విశ్వసించుచున్నాము.

మననగరపాలకులు—వారికి జరిగిన మర్యాద.

నిన్నటి సాయంత్రము మన నగరపాలకులు సమావేశమై మనస్థానిక కృత్యమువారి తీర్మానముపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞాపనమునుబాప నిశ్చయించిరి. ఈనగర పాలన కాసము సంస్కరింపబడుచున్నది. సంస్కారము లేమి యేమి చేయుటకు స్థానిక కృత్యముల కలపెట్టివారో యెక్కడను ఎక్కడ. ఎక్కడెక్కడను ఎక్కడెక్కడను నగర పాలకులు జూబువారిలకుయంతునట్టియు ఇకముందుకాగల యట్టియు నగరపాలకులైన నెండుగురు యవధరము, అందు వలన మన నగరపాలకులు ఇదివరలో నొకతీర్మానముచేయు వారైరి. స్థానికకృత్యముల సవరణలతోగూడ నగరపాలన కాసమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి పంపకముండు నగర పాలకులకు పంపి వారి విమర్శలను వినవలసినదని

కోరిక స్థానిక కృత్యముల నగరపాలకుల పౌరధనక అంగీకరించలేదు సరికదా కృత్యుత్తర వైనను ఇచ్చినవారు కారు. తిన్నగా నగరపాలక కాసమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి పంపిలేదెవరూ ఏమిట్లు చేసివారని యాభిమాని నగరపాలకాధ్యక్షుడు కృత్యుత్తర కార్యనిర్వాహకుల నడుగగా వారు ముందునకు నగరపాలకులు విమర్శ చేయవచ్చును, లెన్నని ప్రభుత్వ మిచ్చిరి. స్థానిక కృత్యమువారు సిఫార్సులు చేసి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి పంపిరికదా కాసము ఇట్లు బయటపడి నప్పుడు నగరపాలకుల లెంత గొంతులు చియగొనన నేమి కార్యముండును? అదియే మన నగరపాలకులు నిన్నటి దినము పెట్టినభాష. అందులో నొక్కడ తామెల్లడు రాజీనామాలు నిచ్చి మొత్తముగా నీ కర్తవ్యం అధిక్షేపించుటయు తమను నలనోచేయుటకును గూడ నంజేదనను సాగనిచ్చిరి. అది యవధరమే కాదో ఆ తృగ్గారక భంగమునకు తాత్పర్యము బడినట్లెంచుకొను నగరపాలకులు లెన్నలెన్నప్పుడు వారాలోపింక నగరమున్నది. కాని ఒక్కమాట మాత్రము మానగరపాలకుల కక్షలు—మొత్తముమీద ప్రజాకక్షలున నవినను తప్పకాదు—మొత్తమునలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించి విమర్శకుబుని కృత్యములుపుకొను నుద్దేశము విమర్శము దోషిత్వమునక సరసంజ్ఞోభయము లేట్లుటకన్న మొదటనే విమర్శకు విమర్శములను పాత్యులులానప్ప కరువారనన్నియు నాలోపింక తీర్మాన మొనర్చి తమ కృత్యము కాపాడుకొని ప్రజల కలంతకు నిరోధించుట విచిత్రము కాకమాదు. ఈస్వల్పసంగతి యుత్తమాధికారులకు దోషమందుట ప్రజలదీర్బద్ధమముకాక తమకాదు.

ఆంధ్రమునా సభా స్థాపితోపసంఘము.

లోగడి ఆదివారమునందు ఆంధ్రమునాసభయొక్క ఉత్త సంఘము లెజవాడయందు గూడినది. ఉత్తసంఘమునందు కార్యదర్శి కొండా వేంకటకృష్ణగారు నిర్ణయించిన కార్యక్రమ ముమోదించబడినది ఆంధ్రదేశమునందలి పరిశ్రమలను నశ్యేషించుటకై యొక కార్యదర్శి నియమింపబడెను. బాత్యు మహాసభ కంప్రటకై భో. జట్టాభి సీతారామయ్యగారు, భో. నానుంకరావుగారు, పరిశ్రమచేసి నిర్దమచేసిన ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్వాహ విషయక పత్రికను చదువబడి యామోదించబడినది. శీఘ్రమున దాని నచ్చొత్తించుట కేర్పాటులు చేయబడును. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్వాహమునకు సంబంధించిన పత్రమును వేంకటకృష్ణయ్యగారు నిర్దమచేసిరి. ఆపత్రికను చులకైనిర్ణయించిన సభ్యులకు పంపి వారి యాచనలకుకారము నిర్దమచేయుట కేర్పాటులు చేయబడినవి. ఆంధ్రోద్యమ వ్యాప్తికి కరపత్రముల నచ్చువేసి పంపిపెట్టుటయు తీర్మానింపబడినది. గ్రంథాలయ సభా నిర్వాహకుల కీసంకర్తనమునందు రూ 150 గ్రంథాలయోద్యమ వ్యాప్తికై సహాయము చేయునటులు తీర్మానింపబడినది. పురాణం నూరికాశ్రి గారు దేశగుప్తు శేషచలకతి రావుగారు స్థిరసంఘమునందు సభ్యులుగ జేర్చుకొనబడిరి. అదనరమైన యితిర వ్యయములను జేయుటకు కార్యదర్శి కధికార మొసంగబడినది. ఆంధ్రదేశమునందు బాత్యు మహాసభ లోక ప్రత్యేకకాఖను స్థాపించునది జేయ మహాసభను కోరుటకు దగిన వ్యవహారక్రమమును జనుపుటకు కార్యదర్శి కధికార మొసంగబడినది. కృతుకము నిలువయున్న సామ్యురూ 2000. శాల్కర మహాసభయొక్క ఆహ్వాన సంఘమువారి తాలూకా నిలువసామ్యును నిరీకరకును కార్యదర్శి కరము చేయకుండుట సంతాపకరము. ఆంధ్ర విద్యాభిధిగాని ఆంధ్రనిధిగాని కృద్ధిచేయుట కేమియును నేర్పాటులు జరిగియుండలేదు. ఆంధ్రోద్యమ వ్యాప్తనకుంతయును దీర్ఘముమీద సాధారణమున్నది. ఆంధ్రపురుషు ఈ కార్యసాధనముకై యుపాయముల నశ్యేషించుటయుభ్యము.

న్యాయస్థాన వార్తలు  
ఎక్కువ పోలీసు కోర్టు.  
సి. బి. ఎస్. పిల్లగారు. 22-8-16

కరెన్సీనోటు ప్రతముల కేసు:—చుదరాగు రివిన్యూ బోర్డునందలి పెట్లమెంటు కాఖలో గుమాస్తా గానున్న క్రినివాన రాఘవాచారియొడుగారు రెండు పదిరూపాయల నోట్లచే దొరతనమువారిని మోసగించి కృత్యుత్తర కేసు మరల నేటి దినమునవిచారింపబడి యాద్యాయకి రూ 201 లు జరిమానాయాను 2 మాసములు కఠినశిక్షయును విధింపబడెను. జరిమానా ఆపేలు చేసికొనుటకు వీలు గలిగించుచున్నది.

### స్థానిక వార్తలు

**పెదవిద్యార్థి విసతిగృహము:**—మాయవరము నం ౧౦౯ పెదవిద్యార్థి వసతిగృహము తంజావూరుజిల్లా కలెక్టరేట్ కు చెందినదిగా నిర్ణయించబడినది.

**ఒక ప్రమాదము:**—విన్నటి సాయంకాలము మనస్వామి అను రైతు కులీని తన పొలములో ఇంకా పంటలు మోయుచుండగా ఒక దూలము వాని కాళ్ళపై పడి అతడు స్వహత్య చేసుకొనినదిగా వాని నానుటలపైకి గొనిపోయిరి.

**హిందూదేశ కార్యదర్శి:**—కేసు:— "కరణ్డో" అన స్త్రీయనందీ తన వనరులను శత్రువర్తకవరముగా వానినఁబట్టుకొనినందున బ్రాహ్మణులను తలపుక వాగ్దేవ్ తారు హిందూదేశకార్యదర్శి కేసు చేయుచున్నాడు.

**విక్టోరియా పురమందిరము, విశాఖపట్టణము:**—ఆగస్టు నెల 27 వ తేదీ ఆదివారము నాడు సాయంకాలము నాలుగు గంటలకు సామాన్య కాననసభాధిక సభ్యులను, మదరాసు కాననసభాధిక సభ్యులను కలసికూటకు విశాఖ పట్టణమునందలి విక్టోరియాపురమందిరమున నొక సభ్యులకు బహుమతి.

**దొంగ సంఘము:**—ఎగ్గూరులో నివసించు బాగు పీటరు మనస్వామి, అత ఇద్దరు మూడుసంవత్సరములనుండి కిల్పాంకు సమీపమున నివసించు కోటా యతిరాజులు నాయకుడుగారితో క్యూబరము నడుపుచు ఈ నెల 10 వ తేదీన నాయకుడుగారి సంతకము భార్యచేసి రూ 31౮ కలహరించి కేసు ప్రాజెక్టుమీదను నెవమన కంపబడినది.

**చెన్నపురి శాసనసభ:**—కాననసభలో నియోజకులైన బి. ఎస్. నరసింహ ఆచార్యులుగారి ఎన్నిక చెల్ల గూడదని ఆక్షేపణ అర్పించినందున సాయంకాలము పిల్లగారిని కోయంబత్తూరు కలెక్టరుగారు ఖద్దరునచ్చి బాబూలమారు కలయించి ఆటాపించిరి.

**తపాలా ప్రకటనము:**—ఇంగ్లీషు మొదలుకొని ఈ రోజు నడువ ఉదయము మదరాసులో వచ్చిపెట్టబడును.

**ఆరోగ్య విరాళములు:**—1916-17 సంవత్సరపు సివిల్ బడ్జెటు ప్రకారము నచ్చు రాబడి మొత్తము 5.98 లక్షలలో 2 లక్షల రూపాయలు ఆరోగ్యసమతుల్యగా వివిధ పురపాలకసంఘముల కొనగబడినది.

**హిందూ సంఘ సంస్కరణసభ:**—వైసభ వారి యాజమాన్యము క్రింద రేపటిదిండి సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ హాలులో ఎస్. సోమసుందరము స్పీకరు, "ఉత్తరంపు సంస్కారము" గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు సభాధిపత్యమును వహించెదరు.

**వెల్లూరు కళాశాల:**—వెల్లూరునందలి పూర్వీకు కళాశాల కళాశాల చేయుటకు ప్రాధాన్యము విలువలో 5,558 రూపాయల కధికము కాకుండునటులనగము ఖర్చుపెరించుటకు మదరాసు దొరతనమువా రంగీకరించినారు.

**తిరువాన్కూరు వార్తలు:**—దొరతనమువారు తక్షణం పాయలకువైగా ఖచ్చిపెట్టి కట్టించిన లాకాలేజీలో రేపటి నుండియు పాఠములు చెప్పబడును.

**మలబారు వార్తలు:**—కొచ్చిన దొరతనమువారు గడచుచున్న సంవత్సరమునకు విద్యార్థినియమై, ముఖ్యముగా సాంకేతిక పాఠశాలాభివృద్ధిగాను రూ 5,77, 10౦ ల ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించినారు.

### భార్య నెండు జారి గెడెట్టు

**ఆగస్టు 22 వ తేదీ మంగళవారము.**  
నేలను ఎక్కువైన దిశస్థితు తిరుమనాల్లి రామ స్వామిస్వామి దేవస్థానములో ఆరు వారములు పులిలెడి నెల వొనగబడినది.

ఈక్రింది ఉద్యోగములు తమస్వదేహుని ఆంగ్లభాషలో సాక్ష్యముగా వ్రాసికొనుట కధికార మియునది:—

ఒడయారు కోకోలా నాను రామస్వామి అయ్యకు అకర్మకు, పట్టుకాను మేజిస్ట్రేటు, గోదావరిజిల్లా, మహమ్మదు మసీదు సామేలు బహద్దరు, ఖాన్ సామేల్, పట్టుకాను మేజిస్ట్రేటు, కడపజిల్లా, కంజీరము తిరువాత్తుక్కరకు ముబ్బయ్యయ్య మొదలయినవారు చెంగల్పట్టణంనది కంజీరము మేజిస్ట్రేటుగా నిర్ణయించబడినది.

నీలగిరిజిల్లాలోని ఉదకనందలము దేవస్థానములో రహస్య లోకము మేజిస్ట్రేటుగా ఉన్న వైద్యులకు ముఖ్యముగా కలెక్షన్ తరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారము లన్నియు వొనగబడినది. మొదటిరంగతి ముద్రాయని మార్చి మతకత్తింకరాడు.

జిల్లా నెవమనజేల ట్రాన్స్మిషన్లు.  
(1) ట్రాన్స్మిషన్ అర్థకు తెలియగూడక కర్మాలునకును,  
(2) హాఫ్ కోసుకు పార్లమెంటు గారు బిల్లింగికి మార్చబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు గారు పార్లమెంటు గారు కచ్చుకరక బిల్లింగిజిల్లా నెవమన జిల్లా గా నిర్ణయించబడినది. బహుళాను మార్గముగారాజులారా వస్తువులకు గాని తిరుగు జనరలు ద్వారానీనది కర్మాలు జనరలు ద్వారా దేవస్థానము కలెక్షన్ గా మార్చబడినది.

గంజాముజిల్లా టెక్నాలి కలెక్షన్ అక్టోబరు ముగిసినాను మేజిస్ట్రేట్ రహస్యములను సత్యము నిరూపింపి తీసివేయబడినది. వీనికి దొరతనపు ట్రాన్స్మిషన్ మేదియు నికలై నీయబడవలెను లాభాపించబడినది.

రావు బహద్దరు కోసుల కేసుపై ఆయ్యకు వెంట రామఅయ్యకుగాను, పట్టుకాని వెంటరామల కీరామఅయ్యకు గారును నాగజిల్లాకు పురపాలక సంఘసభ్యులుగా నియమించబడినది.

గంజాముజిల్లా బోర్డువారు జిల్లాకిమిడి-కలెక్షన్లను రోడ్డుమీద 25వ మైలులో 50వ ఫ్రాంకు రాయలద్ద మయ్యకు ట్రాన్స్మిషన్ గా వ్రాసి వీటిని నెలలో స్థాపించెదరు. మూల్యము మొదలు ముద్రాణము మూల్యమునకు వస్తులకు 24 గంటలలోను సరస్వతి మేజిస్ట్రేట్ గారి లేక కలెక్షన్లకు గాని ఆసీలు చెల్లబడిన బిల్లింగిగాని జంతువులకుగాని రెండవరేలు వద్ద ఆయివడికాకు గంటలలో ఆసీలు మరల కట్ట నక సరములేదు.

కళాభివృద్ధియు గవర్నరు మెంటు ట్రేనింగునుగూడ నం మహాభాయముగాను జి. వి. రామమూర్తిగారు మూల్యము కలెక్షన్లను ఇనస్పెక్టరుగ నియమించబడినది. సి. హెచ్. మూల్యముకలెక్షన్ గా వ్రాసికొనుట నియమించబడినది. పూర్వముగారి నియమములు రద్దుచేయబడినది.

ఒంగోలు రేంజి మూల్యము కలెక్షన్లను ఇనస్పెక్టరుగ ని. కృష్ణమూర్తిగారు కృష్ణజిల్లా ఆసిస్టెంటు ఇనస్పెక్టరుగ నిర్ణయించబడినది. వా రా రేంజిలో కేటి ఎస్. మహమ్మదు మసీదుసాయము బహద్దరు గారి కలెక్షన్లు జూడ నియోగించ బడినది.

గంజాముజిల్లా రేంజి మూల్యము కలెక్షన్లను ఇనస్పెక్టరుగ గంజాము జిల్లా ఆసిస్టెంటు ఇనస్పెక్టరుగ నిర్ణయించ బడిన ఎస్. పార్వతీశముగారు ఒంగోలు రేంజి కలెక్షన్ ఆసిస్టెంటు ఇనస్పెక్టరుగా నిర్ణయించ బడినది.

శ్రీ కాకుళము రేంజి కలెక్షన్ ఆసిస్టెంటు ఇనస్పెక్టరుగా నిదిరంగ ప్రకటించిన జి. వి. రామమూర్తిగారి నియమము రద్దుచేయబడినది.

జెజనాడయందలి స్వచ్ఛందవిద్యార్థి సంఘ రాత్రి పాఠశాల విద్యార్థి కోసము 20 తేదీన నలుజిల్లా జీవానీరావు గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థాపిత ఉపసంఘసభ్యులును పురపాలకులును కథ నలంకరించిరి. కానీ నాధుని నాగేశ్వరరావు తంజులుగారు పాటుకపు శాండోకు విద్య ఆర్థికసమీక్షని ఉపన్యసించిరి. ఆరోగ్యమును గూర్చి డాక్టరు అశ్వధానిగారుకొన్ని ఉద్యమాలకు కవినిచెడిది కలెక్షన్లయొ పనిచేసే ఏడూ వ్రాత్తిని ఉచితముగా చదివు కొనుటకు పాఠశాల స్థాపించుటకు ఆసీలు పాఠశాలలకు లాభమును పొందుచున్నాను. పాఠశాల పంపాణ ఇచ్చి వీనిని పోషించుచున్నాను. ముందుకు పాఠశాలయొడ అభివృద్ధి ముందుకు పాఠశాల కర్తవ్యము అగ్రాసనాధికారిగాను నొక్క వక్కాణించిరి.

### WANTED.

Agents to distribute papers and collect subscriptions in the following towns. Apply for terms of business.

- |                 |                |
|-----------------|----------------|
| 1. Berhampore   | 7. Guduwada    |
| 2. Vizagapatam  | 8. Masulipatam |
| 3. Vizianagaram | 9. Guntur      |
| 4. Cocanada     | 10. Tenali     |
| 5. Rajahmundry  | 11. Nellore    |
| 6. Secunderabad | 12. Bellary    |

Apply to:—  
The Manager  
"ANDHRAPATRIKA"  
Madras.

### వాతావరణ స్థితి

1916 సం. ఆగస్టు నెల 23 వ తేదీ.

	తేదీ, ఉదయమున ఉండు ఉష్ణము. ఆంధ్రమున వాయువీరమును అధికతమమున	కడలి-24 గంటల		వర్ష పాతము.		
		అత్యంత ఉష్ణము	అత్యంత చల్లము	కడలి 24 గంటలలో	1 వ ఏలము నుండి 16 వేలము నుండి	
గోపాలపురము	29.655	85.5	79.8	0.02	10.61	21.64
వాల్తేరు	29.668	88.2	77.0	...	17.87	15.71
కాకినాడ	29.694	87.8	77.5	...	20.17	16.97
బందరు	29.697	82.7	75.1	...	84.19	17.91
గుంటూరు	...	85.0	76.0	0.02	24.59	16.12
నెల్లూరు	29.723	89.4	75.1	0.50	9.90	7.55
మద్రాసు	29.724	92.5	79.7	...	9.89	11.18
కడప	29.745	90.7	76.9	...	10.62	9.77
నాగపట్టణము	29.758	92.6	76.5	0.68	10.88	8.55
కొలంబూ	29.887	85.2	75.1	...	65.68	86.32
తిరువనంతపురము	29.789	86.5	76.6	...	30.68	86.56
కొచ్చి	29.730	84.1	77.0	...	75.04	77.77
కర్ణాట	29.774	82.8	76.4	...	86.92	89.94
ఉంగూరు	29.778	85.9	75.4	0.08	91.40	100.88
బొంబాయి	29.727	85.9	78.6	0.17	65.27	55.80
ప్రొదరాబాదు	29.731	87.8	74.0	0.23	26.40	17.84
అనంతపురము	...	88.0	74.4	...	17.68	8.45
బళ్లారి	29.711	93.5	76.0	0.02	18.51	8.42
కర్నూలు	29.771	87.4	75.6	0.14	15.99	14.08
కడప	29.748	90.6	79.4	...	19.28	18.61
చెంగళూరు	29.743	80.2	67.1	...	25.48	16.72
కొడైకనూరు	22.723	68.2	51.8	0.49	26.84	24.28
ఉదకనందలము	22.944	64.5	52.8	0.02	27.89	30.59
కోయంబత్తూరు	29.783	89.8	72.4	0.02	9.06	7.93
వెల్లూరు	29.740	89.2	74.0	...	21.68	17.51
నెలము	...	...	...	...	...	...
తిరువనాపల్లి	29.769	92.1	78.2	0.57	14.96	10.88
పుడుకోట	29.773	93.9	74.7	...	20.84	13.89
మధుర	29.766	92.3	78.0	6.51	14.82	11.29
తిరువల్వేరి	...	...	...	...	8.89	5.68

బంగారాభారమునకు తీరమునకు తూర్పునకు వాయు భారము హెచ్చినది. దీనివల్లమునందు మున్నగు విశేషము గాతేవు. ఆభారమునకు ఆగ్నేయమున వాయుభారము అధికమునకు, వాయువ్యమున అతిశయముగనున్నది. వాయువు జోరుతగ్గినది, పిరుదిక్కులును వివిధభాగములందు వివిధములుగానున్నవి. ఈ ఉదయమున శీతస్థలములందు వాయువునకు చలనములేదని తెలియవచ్చినది. ఉధృతమైన మొత్తముమీద ఎక్కువగానున్నది. వాయువు ముఖ్యము పలుపలువిధములుగానున్నది. పగటియందు మొత్తముమీద సాధారణముగానున్నది. పచ్చితుల్యమునకు, దక్షిణంవలములందు, దక్కనునందు కొంచెమెక్కువగానున్నది. కర్ణాటకమునందు తూర్పుతీరమునందు సాధారణమునకు కొంచెమెక్కువగానున్నది. రాత్రియున్నందు పగటియున్నందువలన మొత్తముమీద అంతయు వాయువును గూర్చి హెచ్చినది. ఆ రాత్రులు మేఘవృక్షమైయున్నది పచ్చితుల్యమునకును గా వర్షమువర్షిసినది. రాత్రులందు కొంచెమెక్కువగానున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోషి వాతావరణ వాత్సవ్యము.

# ఇరోపా మహా సంగ్రామము

## ఇటలీ రష్యా సేనలు సలోనికాకు వెళ్లుట

బాల్కనుదేశమున ప్రబలయుద్ధము త్వరలో జరుగనుండుట.

సినియూ స్థితి—తురుష్కులను సూమారుకాల్వకు 50 మైళ్ల దూరమునకు తరలించుట

యాదుక్కుమై యంత్రోకాల పేర్లు—పాక్షికపక్ష వల్లము.

[రైటరు ఏ జెన్సీ.]

ఇంగ్లాండు

యాదుక్కుమై యంత్రోకాల మందుసామగ్రిల కచ్చాగారము ప్రేలుట.

లండను, ఆగస్టు 21—యాదుక్కుమై యంత్రోకాల మందు గుండుచేయుట కొరకు గాంధీయంబులను ఒక పోలీసు పేర్లతో అనేకులకు పాక్షికపక్షమున కలిగించుట తెలియబడినది కాని వివరము లింకను తెలియలేదు.

విదేశీ రామదానము.

లండను, ఆగస్టు 22—బ్రిటిష్ సేనలు సిరీయన్ విదేశీయులకు అట్టివారల పుత్రులకు కేంద్రపు గారికోసం సేనలు ప్రభుత్వగారికోసం ఆహ్వానించుట విదేశీ రామదానము లకుగాని సహాయకార్యములకుగాని నియమితరాదని కేంద్రపుత్రులకు చెప్పినది. ఇట్లు సేనలు ప్రభుత్వగారు పార్లమెంటు ప్రజలసభలో చెప్పిరి.

యాదుక్కుమై యంత్రోకాల ఆయుధనిర్మాణశాల ప్రేలుట.

లండను, ఆగస్టు 22—ఈశాల ప్రేలుటలకు చనిపోయిన వారిలో 20 శతములు వెలికి తీయబడినది. చాలసామగ్రి కల్పమైంది. కాని ప్రాణనష్ట మునుకొనినంత హెచ్చుగా జరుగలేదని అడిగిన గానింది.

ఒక ఆంగ్లనై మూనికుడు.

లండను, ఆగస్టు 21—“లండను గజెట్” ప్రకారము యిట్లు వార్తామూలము. రెఫ్రి నెంటు బి. టి. బాయిడ్ గారు కేంద్రప్రభుత్వమున జయప్రభుత్వముగా పాటులకు నిర్దేశించినందులకు వారికి అధికారము మిలిటరీకాన్ సెట్ కుందని. వారు స్థితి బాగు నుండవలయు కేంద్రపుత్రుల వారై ఆగ్ని క్షయ ముండునట్లు వారు 1000 అడుగుల క్రొవీడికి ఒక ప్రైవేటుయై పాటులకు చేసి చుర్రేరంగుల కాల్పు చేసిరి.

ఆఫ్రికాదేశ సేన.

లండను, ఆగస్టు 22—ఆఫ్రికాదేశ సేనలు పటాలము లుగా భూభూమి, నిద్రానందున, మెసపొటేమియాను దను విదేశాగమించు విషయమునుగూర్చి తమకు ఆఫ్రికా ఖండమునందు యుద్ధకార్యాధికారులకు జరిగిన యుద్ధ ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ ప్రభుత్వముగా చెల్లించు తమ కిప్ప మే యులాయిడ్ వార్డు గారు తెలియజేసినట్లుగా ఒక సందర్భమున ముట్టాడును చెప్పిరి.

జర్మనీ—సంధి.

అస్సిగ్నరు గారి వాక్యములు.

లండను, ఆగస్టు 22—జర్మనీ సంధిచేసినందు కై సూర్యులు నుండునట్లు తెలియజేయుట అటుకమై మిక్కి మందలివారి సంధికోసం కుండునట్లు చేయుచున్నారని జర్మనుల విశేషములు కాల్వద్దు హార్ జర్మన్ గారు చెప్పినది కాదునులసభలో సర్ బలియం బ్రెన్సు గారు చెప్పిరి. వారికి సమాధాన మిచ్చుచు అస్సిగ్నరు యంత్రోకాల రిట్టెరి.— మిక్కిమందలివారిలో కొందరికి అవమానకరముగా మూత్రము లను త్రవ్వించుట లేకుండ జర్మనులెన్నడును సంధికిరాతేను. మిక్కిమందలివారు సంధి సంగీకరించకుండునట్లు బ్రిటిష్ వారు చేయుచున్నారనట శుద్ధ అబద్ధము అధికారరీత్యా మన కేమియు సంధివిధనము రాతేను.

బ్రిటిష్ వారి నష్టము.

లండను ఆగస్టు 21—ఫ్రాన్సునుండి వచ్చుచున్న బ్రిటిష్ మునస్థముల వార్తలను బాడగా బ్రిటిష్ వారు అనన్యుండన ము పొరంభించినవచ్చునట్లు నష్టముల వివరము కల్పన మొక—తికపాలు లేదని తెలియుచున్నది

మిక్కిమందలి స్థితి

లండను, ఆగస్టు 22—కామము సభలో మిక్కిమందలి వారి ప్రభుత్వస్థితి రెండుమాసములక్రిందటి స్థితిని వివరించుచు లాయిడ్ వార్డు గారు రిట్టెరి. మిక్కిమందలి వారిస్థితి గత రెండుమాసముల క్రిందటికంటె ఇప్పుడు కడు తృప్తికరముగా నున్నది మొట్టమొదట సేనాభిములయం దంతటను శత్రువులవద్ద నుండి అనన్యుండన మారంభించుచున్న మనశత్రువు చేసికొంటిమి. స్వల్పస్థానముల మెసపొటేమియాను మూత్రము కాలమాసస్థితిబాగుగా నుండనందు ఈస్థితిమనకు గల గతము. కొంతమాత్రము మిక్కిమందలి వారి కి సంతృప్తి జమును పొడగట్టుచున్నది. సామ్రాజ్యమును, ఆధినివేశము లును భరించు కార్యభారమును తక్కువగా చెప్పట గొప్ప తప్పు. మిక్కిమందలివారు తరస్కరభేదముల నెంచక కలిసి పాటుపడునెడల జమును మిక్కిమందలివారిదే యగును.

విమానయుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 22—కామము సభలో వైమానికాధికారుల తత్వము మేజరు బెర్నె గారు రిట్టెరి 7 శత్రు జల్లి నులు ధ్వంసము చేయుచునది. 5 జల్లి నులు నియంత్రాము చేయుచునది. మిక్కిమందలివారు మొత్తముమీద 35 జల్లి నులకు కాల్పిచేసిరి.

పార్లమెంటు వరిమితి బిల్లు.

లండను, ఆగస్టు 22—ప్రభువులసభలో పార్లమెంటు కాలపరిమితి బిల్లు రెండవసారి చదువబడినది

ఒక సబ్బరైను ఒక జర్మను యుద్ధనౌకను ముంచుట.

లండను, ఆగస్టు 22—ఆగస్టు 19 వ తేదీ 1 X 28 అను ఒక సబ్బరైను ఉత్తరమున ద్వారమున వానాజాతి జర్మను యుద్ధనౌకను ముంచెనని నమ్ముచున్నామని అధికారులు ప్రకటించిరి. ఈ సబ్బరైను 5 డిప్లొ గునుల సహాయమున తేవుడు తోవుచుండగా దానివై యుద్ధనౌక ట్యాంకో ప్రయోగించి దెబ్బలు తగులునట్లు చేసి చుట్టూ ట్యాంకోలొకటైను.

ప్రాన్సు

హై అడవియుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 21—ఈ మధ్యాహ్నము జనరల్ హేగ్ గారు ట్రికటింది తీవ్రముగా శత్రువు యుద్ధము జరిగిన వెనుక శత్రువులు హై అడవివై శత్రువులను గుంపించిరి. కాని వారు తిరిమిచేయబడిరి. శత్రువుల బలవంతము లగు పటాలముల ముందుగల సన కాలిసేను కొంతవెనుకకు తీసికొని వచ్చితిమి. హై అడవికి కల్పించిన మేము శత్రువుల వై ఆగ్ని క్షయము చురలించినవచ్చు వారేమియు చేయలేక పోయిరి.

ఆంగ్ల విజయములు.

లండను, ఆగస్టు 21—సర్ డగ్లస్ హే లగారు నిన్నటి రాత్రి యిట్లు ప్రకటించిరి— ఫిరంగి ముద్రము తీవ్రముగా జరిగినది. బ్రిటిష్ వారి ఆగ్ని క్షయము శత్రువులకు ప్రాణాంతకముగా నుండెను. మాకెట్ మైదానమున శత్రువులు ధృఢ ప్రయత్నములుచేసి భక్తుమనోరథులై వెనుకకు మరలిపోయిరి తీవ్రవెనుకకుదక్షిణమున శత్రువులకందకములలో ఆసక్తాసములను చుట్టూ కనబడినది. బూనుకు దక్షిణమున గలయుద్ధము జరిగి దానియందు మేము కొన్ని తిన్నపముల నాక్రమించుకొని బలపరిచితిమి. మనవిమానములు జయప్రథముగా శత్రుస్థానములవై బాంబులు వేయుచున్నది. శత్రు విమానములు మనపటికింద జోరుగా నుండునట్లు వచ్చుటలేదు. ఏవోకొన్ని మన కంత్రియిదికి రా సాహసించినది.

పరానువారి ప్రకటనము

సాను ఆగస్టు 22—నేడు మధ్యాహ్నము మిటుల ప్రకటించబడినది తేరి పరిసరములందు మేము ముందునకుపోతిమి. ఈ ప్రైవేటు వైపున సాయకోరుకు తూర్పునకు గల కందకములను నిశ్చయముగా టిమి. సోమవత్తర రంగమున ఫిరంగులు హెచ్చుగా కాల్పబడినవి. ఈ నెల 20 వ తేదీన మేము గిల్లిమాంటుకు దక్షిణమున పట్టుకొనిన అడవిలో మాకు మరిరెండు ఫిరంగులు చిక్కినవి. మొత్తముచట 8 ఫిరంగులు మానశమైవి. టెర్రినాయునో యను అసిల్ రైలు స్టేషనుల వైపున పోంట్టుల ఎవేకో వాటకు నల్కొన్న మీదను మా విమానములు గుండ్లను వదలెను. ప్రదేశములలో పేర్ల చాలా నష్టము కలిగినది.

మూర్టిన్ పీచి బెజాంటిక్ యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 22—నిన్నటి రాత్రి సర్ డగ్లస్ హే గారు రిట్టెరి ప్రకటించిరి— మూర్టిన్ పీచి బెజాంటిక్ లకు నడుమ 500 గజముల కందకము మానశమైనది. గిల్లిమాంటుకు దక్షిణమున యుద్ధము చేసిన కనుకూలముగా జరుగుచున్నది.

పరాను రంగము.

విమాన యుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 22—నిన్నటి రాత్రి యిట్లు ప్రకటించబడినది.—సోమవత్తర తీవ్రదక్షిణములందు పరానువారి ఫిరంగుల దశమువారు శత్రుస్థానములవై ఆగ్ని క్షయము గురిపించిరి. పగలంతయు వదాతదశయుద్ధము జరుగలేదు. ఒకవిమాన యుద్ధమున పరానువిమానములు జోరుగా పనిచేసి రెండుశత్రు విమానములను నేలకూల్చినవి.

జనరలు హేగూగారి ప్రకటనము

లండను, ఆగస్టు 22—నేడు మధ్యాహ్నము మిటుల ప్రకటించిరి. గిల్లిమాంటుయొద్ద మా ఫిరంగులవలన శత్రు సేన చాలమంది హతలైనను వారచట తీవ్రముగా పోరుచున్నారు. పొడవైన పొరంతమున మేము మరల అరమైలు సరకును ముందునకుపోయి మోకటునేరికి వెనుకలనున్న రోడ్డు నందు స్థిరపడితిమి. పొడవైన మిరామాంటుకోడ్డున ముందునకు పోతిమి. తీవ్రగుస్తానమున నుడ ముందునకు పోతిమి ధీరవెను 1000 గజములలోనికి ముందునకు పోతిమి.

పరాను వైమానికుడు వెర్డును రంగమున చనిపోవుట

లండను, ఆగస్టు 21—బ్రిండిజోక్ మాలినే అనువరాను వైమానికుడు వెర్డును రంగమున నొక ప్రయత్నములకు చనిపోయెను.

సోమరంగమున శత్రుబలము.

పారిసు, ఆగస్టు 21—సోమ రంగమున 10,50,000 శత్రు బలమున్నదనియు, జనరలు మెకెన్సిస్ సేనాధ్యక్షుడుగా నున్నాడనియు, బ్రెన్సు (తిక వార్త) మున్నది.

రుష్యా

ఒక పట్టణము రష్యనుల వశమగుట.

వెట్రోగ్రాదు, ఆగస్టు 21—వెట్రోగ్రాదు కనుమకు 25 మైళ్లు ఈశాన్యముననున్న వెట్రోగ్రాదు రష్యనుల వశమైనదని ప్రకటించబడినది.

రష్యను విజయములు.

మరి రెండు పట్టణములు రష్యనుల వశమగుట.

వెట్రోగ్రాదు, ఆగస్టు 22—అనివారము వాటి రాత్రి యిటు ప్రకటించబడినది. మేము జయప్రథముగా ట్రిపాగోకోవెజ్, ట్రోటాలిపా నదులను దాటుచున్నాము. పొడే ట్రి, మరి యంబోజ అను పట్టణములు మా వశమైనవి శత్రువులు నడిచుండి పోవునవచ్చు 1012 మంది కై డిలగా పట్టుకొనబడిరి.

బాల్కను

ఇటలీ రష్యా సేనలు సలోనికాకు వచ్చుట.

పారిసు, ఆగస్టు 22—ఇటలీ సేనలు సలోనికాలో దిగినవి. రష్యా సేనలు గూడ సలోనికాకు వచ్చుచున్నవి మొదటి రష్యా సేన 80-7.16 వ తేదీన మొదటి ఇటలీ సేన 21-8-16 వ తేదీన సలోనికాలో దిగినవి. తక్కిన మిక్కిలీ వల సేనలు కూడ సలోనికాకు వచ్చుచున్నవి. మిక్కిమందలి ఆగ్ని కేసులవారి సేనలుగూడ నిపుడు సలోనికాలోనున్నవి. త్వరలో నచట గొప్ప విషయములు జరుగ గలవు.



బాబులు, ఆగస్టు 22:—తీర్థశ్రమలైన ఆనందవిజయవాదినీ ఆహ్వానించునగునట్లు వారి కాలమునుండి బాబులు ప్రాకారమును ఆనందముల విజయముల న్యాయముగా నుండి భాగ్యప్రసాదమును. వారు గట్టిగా కాంగ్రెసుకు వారు కాని మిత్రములతో చేర్చుదగినవారు. కొంతకాలమునకు సా.భి.క.వాదకులు విజయములను ప్రకటించుచున్న “జేటివ్ బిల్డింగును” అను ప్రకటనను ఆంగ్లభాషాభాగమునకు సంపాదించునగా నుండి. తిలకగారిపై మొదటిసారి యభియోగము వచ్చి వారికి 18 మాసముల శిక్ష విధింపబడినప్పుడు భేదము ఆంగ్లభాషనువలయు తిలకగారికి నుండి బ్రిటీషు సర్వము యెదుట అప్పులు చేసి. బాబులతోనూ కేసునువలను భేదము తిలకగారి కుటుంబ వాదించుచుండి. ఇటీవల తిలకగారి యొద్ద బాబులు ప్రయత్నించు సందర్భమున వారు జిన్నాగారికి న్యాయముక్తియల నన్నిటిని వెలువడలించి యుండినగా ఆ న్యాయముగారికి కుటుంబము వచ్చి వారు భూవాసగించునకు భావించుచుండి. భేదము బాంబాయి కానననధికారి చుట్టూకేముల ప్రకటించునకుల తరఫున సర్వముగా నెక్కు కొనబడి.

లండను, ఆగస్టు 22 - ఫార్లెండును దీవుల నా నాయుత్తము  
నందు స్కార్లన్ హార్టుస్, నెసనా, వరన్ బర్న్ల అను శత్రుసా  
కలను ముందిన బ్రిటిష్ సాకల అధికతులకు ప్రైజు కోర్టు వాన  
12160 పౌనులును, "ఎండెను" ను చూచి "సిడ్నీ" అను అస్సేరి  
యా కూరీనకు అధికరికి 1898 పౌనులును, "గ్రోవ్" అను విమా  
నమును ధ్వంసము చేసి "ఎబ్రూక్ బ్రూ, ఎండిను" అను  
సాకల అధికతులకు 1605 పౌనులును, బాల్లివ్ ను నూద్రీమునకు  
ఉద్దేశను జగ్గను కూరీనకును ముందిన ౧19" అను నబ్బులై  
నుకు 1410 పౌనులును బహుమతు లొనగబడినవి.

# THE GREAT WAR.

## Italian & Russian Troops Land at Salonika.

### BIG EVENTS EXPECTED SHORTLY IN BALKANS.

#### Sinai Situation: Turks Driven 50 Miles from Canal.

#### YORKSHIRE EXPLOSION: NOT MUCH LOSS OF LIFE.

[Reuter's Agency.]

#### Balkan Front.

##### Italian and Russian Troops at Salonika.

LONDON, August 21.  
PARIS.—Italian troops have disembarked at Salonika.

LATER.

Russian contingents are also arriving at Salonika. It is now permissible to state that the first Russian Contingent disembarked at Salonika on the 30th July and the first Italian Contingent on the 21st August. Further Allied Contingents are following. All allies are now represented on the Salonika front where big events may be expected shortly.

SALONIKA, August 22.

Both Italians and Russians looked hardy. Their presence at Salonika demonstrates, "inter alia," the Allies' command of the seas, to which the big transportation of troops from Russia and Italy, without mishap, is a remarkable tribute.

The Russians landed in ferry boats and were received by British, French and Serbian guards of honour and bands. The Russians paraded on the quay, where General Sarraill reviewed them, waving his cap in response to the Russian cheers. Afterwards, they marched to their quarters amidst the clapping of hands. It is believed that the presence of the liberators of Bulgaria on the Allied front will produce an incalculable effect on the Bulgarian Army, from which dozens of men have been deserting daily for months past.

ROME, August 22.

The 'Messaggero' believes that one of the results of the Italian landing at Salonika will be a declaration of war against Germany.

#### Allied Attacks.

##### Prelude to Larger Operations.

LONDON, August 22.

With regard to the Balkans, it is pointed out that the Bulgarians are attacking only on the extreme left, while the Allies are attacking on the right, left and centre. Moreover, the present actions are only a prelude to operations on a greater scale.

#### The Salonika Situation.

LONDON, August 22.

A British official message from Salonika says that the situation is unchanged on the Doiran front. We have destroyed the railway-bridge on Struma front. The British and French cavalry have located the enemy on Serrisavajak front. Artillery fire stopped enemy skirmishers and working-parties have been dispersed.

#### British Front.

LONDON, August 21.

Sir Douglas Haig in last night's communique said:—There has been violent artillery activity and British fire was very effective. Enemy attempted a minor attack near Monquet Farm which was immediately repulsed. Fierce conflagrations caused in enemy trenches south of Thiepval. There was successful mining south of Leos which improved our local positions. Successful aeroplane bombing of enemy billets continues. Enemy aeroplanes were somewhat more enterprising than usual and some ventured over our lines.

#### General Haig's Communique.

LONDON, August 22.

The Communique from General Haig this afternoon says:—Despite very heavy losses from bombardment the enemy's garrison at Guillemont is still maintaining obstinate resistance. We have again made considerable progress in the vicinity of Pozieres having advanced on a front of a half-mile and are established at road junction just outside Mouquet Farm and have pushed forward along the right of Pozieres-Miraumont Road. We extended our gains in Liepzig salient and advanced our positions within a thousand yards of Thiepval.

#### Machine Gun Nuisance.

LONDON, August 22.

Reuter's correspondent with the British headquarters telegraphs that the ground gained between Pozieres and Thiepval is described as a very nest of the finest dugouts yet encountered. Two strong points teeming with machine guns proved troublesome, but they were dealt with complete success. In the first of these, instead of a handful of machine gunners which were expected, six officers and 170 men were rounded up. The British are enormously backed by the feeling that they can now deal with the machine gun nuisances simply and effectively: they do not trouble about German infantry nowadays, but machine gunners are a tough lot, all of whom are sworn not to surrender.

LONDON, August 22.

Last night's communique from General Haig said:—Between Martignuich and Bazentin a further hundred yards of enemy trench has been gained. Successful enterprise was carried out south of Guillemont.

#### Air Raids.

##### A Plucky Aviator.

##### Decoration for Lieutenant Boyd.

LONDON, August 21.

The "London Gazette" announces that the Military Cross has been awarded to Lieutenant O. T. Boyd, for conspicuous gallantry during a bombing raid. In unfavourable weather, he descended to below 1,000 ft., and bombed a train and fired on it with a machine-gun, despite heavy rifle and machine-gun fire.

##### French Aviator Killed.

##### An Accident at Verdun.

LONDON, August 21.

The French aviator, Brindejonc Moulineise, has been killed in an accident at Verdun.

#### 35 Zeppelins Destroyed up to Now.

LONDON, August 22.

In the Commons, Major Baird representing the Air Board mentioned that seven zeppelins had been officially reported destroyed and five others were believed to have been irretrievably disabled. Allies had altogether accounted for thirty-five zeppelins.

#### Sea Warfare.

##### A German Battleships Sunk by Submarine.

LONDON, August 22.

It is officially announced that the submarine 23 is believed to have sunk a German battleship of Nassau class in the North Sea on August 19th. The submarine torpedoed and damaged the battleship and then again torpedoed her, while she was being escorted to harbour by five destroyers.

##### Naval Prize Money.

##### Awards to British Ships.

LONDON, August 22.

The Prize Court has awarded a bounty of £12,160 to the officers and men of the British warships which sank the "Scharnhorst, Gneisenau" and "Nurnburg" in the battle of the Falkland Islands. The Court has also awarded £1,885 to the Australian cruiser "Sydney" for sinking the "Emden"; £1,605 to the "Alcantara" and "Andes" for destroying the raider 'Grief'; and £1,410 to submarine E 19 for sinking the light cruiser 'Udine' in the Baltic.

#### French Front.

##### The Somme Front.

##### Huge Enemy Concentration.

PARIS, August 21.

The "Temps" estimates that the enemy total a million and a half on the Somme front. General Mackensen is said to be commanding.

##### German Tactics.

##### Decisive Engagement Avoided.

LONDON, August 22.

The latest estimate of the German army on the Somme agree that it comprises 270 battalions. The German General Staff is making desperate efforts to ward off a decisive engagement before the winter in order to obtain breathing space and prepare for a further campaign in the spring. Meanwhile Hungary is becoming increasingly restive. There have been stormy scenes in Parliament, the Deputies demanding news of the Russian advance and denouncing the Germans.

##### Verdun Unconquered.

##### France's Fighting Spirit.

PARIS, August 22.

The fact that the tricolor still flies over Verdun after six months of terrific onslaught shows that the spirit of self-sacrifice and resolution of the French soldier is more powerful than high explosives. It is not yet realised what enormous part Verdun has played in the war as a whole.

##### Aeroplane Activity.

LONDON, August 22.

Last night's communique said French batteries bombarded numerous German organisations north and south of Somme. There was no infantry action during the day. There has been intermittent cannonading on the rest of the front. French aeroplanes were very active and brought down two Germans.

##### French Communique.

LONDON, August 22.

PARIS.—This afternoon's communique says:—We have advanced in the outskirts of Clerf and have occupied

## TELEGRAMS.

portions of trenches south-west of Estrees and east of Soyecourt. Artillery has been active over a large portion of the front north of the Somme. We took two more field-guns in wood captured by us south of Guillemont on August 20th making eight taken here. French air squadron bombed the railway stations at Tergnier and Apilly and waterworks at Pont-L'Eveque causing Noyon violent fires.

#### Egyptian Frontier.

##### Turks Driven and Pursued.

LONDON, August 22.

General Murray reports that our cavalry have driven back the Turks east of Birsalmana and the pursuit continues. No material or stores but large heaps of ashes were found at Tirlabo.

Enemy Losses 7000.

LONDON, August 22.

CAIRO.—The situation in Sinai is most satisfactory. Since the 4th inst. Turks have been driven out of their positions and pursued fifty miles from Suez canal. The total enemy losses recently are estimated at 7000 men, of whom 3534 are prisoners, four guns and huge quantity of war material.

#### Eastern Front.

##### Towns Captured with Prisoners.

LONDON, August 22.

PETROGRAD.—The communique issued on Sunday evening said:—Our passage of the rivers Strypa, Goropetz and Zlota Lipa continues. The Towns of Podhaitse and Mariampol have been captured and another 1012 prisoners were taken when the enemy was flung back across the river.

#### Mesopotamian Theatre.

##### A Raid on Turkish Marauders.

SIMLA, August 22.

Early this month Turkish Irregulars had endeavoured to interfere with our reconnoitring steamers on the Euphrates, especially in the vicinity of the villages of Ain and Khidr.

On the 15th August a successful raid on these marauders was undertaken by our forces and a contingent of friendly tribesmen, supported by two gunboats. About sixty of the enemy were killed and a considerable number wounded. Our total casualties were three killed and one wounded.

After months of intense heat the air of Mesopotamia began to grow cooler from the early part of July. This change was the work of the "shamal," whose advent was cabled to India and England in much the same way as the break of the monsoon is announced, and never can gentle wind have been more blessed by those who had suffered through the hot weather. At Basra the effect of the wind has been almost magical, as may be seen from the following extract from a letter from a correspondent writing from there on the 3rd August. He says:—"The shamal or north wind was over a month late in starting (it did not begin until the 4th July), but it has kept up beautifully until now, and, as a result, the air is quite cool. The nights are, I think, always cooler than in similar places in India. Last night sleeping on the roof I had two blankets, and even then I could not sleep after 5 A. M. because of the cold. That was exceptional I admit, but I trust we have now broken the back of the hot weather."

#### African Theatre.

##### Towards Darassalaam.

LONDON, August 21.

An official despatch from General Smuts says:—We are moving towards Darassalaam supported by naval operations on the coast. Engagement began at nightfall on the 16th against strong enemy forces holding the crossing of the river to Nrogor. Fighting continued till the evening of the following day when the enemy retreated. General Vandete inflicted heavy losses on the enemy near Kidue.

#### Great Britain.

##### Germany and Peace.

##### Mr. Asquith's Reply.

LONDON, August 22.

In the House of Commons Sir William Byles drew attention to the statements of Herr Zimmermann, the German Under Secretary for Foreign Affairs. That Germany had often declared her readiness to negotiate for peace but that Great Britain had prevented the Entente from responding. Mr. Asquith replied that Germany has not yet shown disposition to agree to peace except on terms intolerable or humiliating to some of the Allies. (cheers) The suggestion that Great Britain is influencing the Entente is quite untrue. Mr. Asquith added that no peace terms had been suggested officially.

#### African Native Troops and War.

##### War Secretary's Statement.

LONDON, August 22.

Mr. Lloyd George replying to Mr. Wedgwood expressed his willingness to convey privately the results of the communications with Military Authorities in Africa on the subject of the employment of African Native Troops for garrison purposes in Egypt and Aden and actively in Mesopotamia.

#### British Casualties.

##### A Big Reduction.

LONDON, August 21.

It is noteworthy that the casualties arriving in England from France are not a quarter of what they were at the opening of the British offensive.

#### Foreigners not to be in Diplomatic Service.

LONDON, August 22.

In the House of Commons, Lord Robert Cecil announced that Viscount Grey had directed that no naturalised foreigner or son of naturalised foreigner should be appointed to foreign diplomatic or consular service until such person had been approved by Lord Grey or Lord Cecil.



## TELEGRAMS.

## The Yorkshire Explosion.

LONDON, August 23.

Mr. Addison stated that twenty bodies had been recovered from the Yorkshire Munition Factory explosion. Considerable damage had been done, but casualties were not so heavy as had been anticipated.

## Allies Initiative Everywhere.

LONDON, August 22.

Reviewing the situation in the Commons Mr. Lloyd George contrasted the satisfactory position of the Allies everywhere compared with two months ago. The initiative had been wrested from the enemy along the whole front almost for the first time. Only the possible unimportant exception was Mesopotamia, where things were quiescent for climatic reasons. Mr. Lloyd George concluded:—"I think in the dim distance the Allies can see the end. It would be mistake to underrate the task which will require all the resources of the Dominions and the Empire, but I am confident of victory if the Allies continue to work loyally together."

The House of Lords has passed the second reading of the Parliament Bill.

## Rumania.

## German Seaplanes on Constanza.

LONDON, August 22.

BUKHAREST.—Three German Seaplanes flew over Constanza and the adjacent coast making careful inspection.

## INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.

(BY WIRE.)

## Simla.

## British Subjects and Military Acts.

SIMLA, August 22.

It is notified for general information that the War Office have no intention of enforcing at present the Military Service Acts in respect of British subjects ordinarily resident in Great Britain but temporarily residing abroad, so far as any liability under these Acts may exist. Endeavour will, however, be made to utilise the services of such persons if they return home, but such return will be at their own risk and expense. No liability exists in regard to persons not ordinarily resident in Great Britain, for example Government officers and permanent employees of firms in India.

## Calcutta.

## Jute For War Requirements.

## The Ralli Brothers' Contract.

CALCUTTA, August 22.

Details of the scheme under which Messrs. Ralli Brothers become the sole buyers of jute for Dundee war requirements are still lacking, but a brief cablegram received in Calcutta to-day, writes the 'Empire,' indicates that the favoured firm will be allowed to purchase up to four lakhs of bales on condition that they will not compete for further jute business in Great Britain. The project is keenly resented, especially by all old established British firms of jute shippers, who as a result of the undertaking, stand to lose 50 percent of their business as it exists under war conditions. The contract had a depressing effect on to-day's markets, the bales refusing to name the price while mills declined to buy, the general inclination being to do no business until the British Government formally declares itself. In the meantime, European Kutch bales have descended from Rs. 10 basis to Rs. 98, and pukka bales were at midday quoted at Saturday's closing figure of Rs. 51—a drop of Rs. 2.8 from the previous value.

## A PROTEST MEETING.

A special general meeting of the members of the Baled Jute Shippers' Association took place to-day. It was unanimously resolved that the following protest be communicated to the Government of India in the Department of Commerce and Industry, the London Jute Association and the Bengal Chamber of Commerce:—"That this meeting views with alarm and dissatisfaction the agreement reported to have been made by His Majesty's Government with Messrs. Ralli Brothers, whereby that firm are empowered to purchase, on behalf of the Government, jute for Dundee mills to the extent of orders placed by the Government for sandbags and cloth. That this meeting strongly protests against the appointment, particularly without previous consultation with the jute trade of any one firm of shippers for this responsible work; and further that the appointment of Messrs. Ralli Brothers will, in the opinion of this meeting, act detrimentally to many other British firms, who are established in Calcutta, who are staffed entirely by British subjects, and who have at great expense and trouble built up an export jute business to Dundee individually as large as, if not larger than, the business of Messrs. Ralli Brothers and that this meeting trusts that on reconsideration the Government may see their way to cancel the agreement in question and to see that orders are placed with shippers of jute to Dundee on a basis similar to that upon which orders for war bags are placed with Calcutta jute mills."

It is understood that the Bengal Chamber of Commerce will support this resolution.

## Bombay.

## Sir Thomas Holland at Bombay

Conference With Indian Merchants' Chamber Committee.

BOMBAY, August 22.

Sir Thomas Holland Chairman of the Indian Industrial Commission, met the Committee of the Indian Merchants

## TELEGRAMS.

Chamber and Bureau on Friday last to discuss informally some preliminary points with reference to the task entrusted to the Commission.

The Hon'ble Mr. D. E. Wacha, Chairman of the Chamber in opening the proceedings, expressed that body's satisfaction at the appointment of the Commission and welcomed Sir Thomas Holland at this meeting. Mr. Wacha then referred to the spirit of industrialism that now prevailed among the Indians, the question of labour, the need for technical education, sanitation, etc. Continuing, he said:—"My Committee consider that for the purpose of recommending to the Government specific industries which might be successfully fostered and developed in this country either with or without State aid as the case may be, the fundamental preliminary is accurate focussing of all existing facts and experience in respect of agriculture and agricultural products, other raw material, mining and metallurgy and the existing condition of large and small industries flourishing in our midst; also of authentic data about the existing organisation of labour, capital and credit in each of the provinces of the Indian Empire. The facts also relating to land and sea transport and the influence which railway rates and shipping freights exert on the distribution of inland and foreign trade will need careful examination. It is absolutely essential, my committee venture to think, that the influence, for good or evil, which the present policy exercises on certain classes on industries, specially those in which foreign competition, subsidised or any other, chiefly entered, should be thoroughly investigated for the purpose of considering how far it should be modified or radically altered in harmony with the new departure which must be taken in Indian industrialism without reference to any class or interests whatsoever. That a new fiscal policy will be inevitable after the war terminates goes without saying. Under the circumstances, my committee earnestly trust that, in any international treaty and engagement with foreign powers and understanding with self-governing colonies it may enter, His Britannic Majesty's Government will see that the commercial and industrial interests of India will in no way be prejudiced or jeopardised. At present so many vague and ill-informed, if not ignorant, generalities find popular currency, and so many immature ideas are allowed to float thickly in the air, that it is needful to authoritatively brush them aside. It is only when all existing facts and experiences in their broad details, inclusive of a fiscal policy unique for many a long year, are searchingly sifted and crystallised that the ground will be cleared. Clarity of thought would then be induced, and the Commission find themselves in a strong position to give expression to their own mature views and lay down a comprehensive and definite programme, which would be confidently formulated and recommended for practical purposes. It is to be hoped that sufficient expert evidence of a weighty and valuable character will be forthcoming from each province to assist the Commission in their investigation and enable them to found conclusions which might eventually be recommended to the Government for adoption."

Sir Thomas Holland, in his reply, stated that the main object of this preliminary tour was to form first a mental impression of the industrial state of the country by personal intercourse with those engaged in business to discover the kind of proposals most worth a detailed study in the near future. This preliminary tour would enable him to conduct the formal work of the Commission more efficiently and would also help to stir up thoughtful interest among those from whom valuable evidence would be obtainable. He was already satisfied that an artisan population could easily be organised and with proper care regarding their housing, better wages and (following more elementary education) better feeding, the next generation of workers will be satisfactorily efficient. Continuing he said, there was considerable but unknown amount of capital lying idle in the country and its circulation should be encouraged. Those who possess capital have a duty to carry out for their own country. But on this score Bombay has already shown more conspicuous enterprise than most of the provinces. One of the chief problem of the Commission will evidently be the designing of machinery to undertake the necessary scientific and technical research work required to discover the value of India's natural products, to indicate those that can be utilised here instead of exported in raw state at unnecessarily low price. Among these the drugs are conspicuously important as they can be extracted generally in small scale factories at various localities. With the development of drug industry there would necessarily follow restrictions as to their quality and legislation in some form to prevent adulteration, both of drugs and ordinary foods, seems to be necessary accompaniment of industrial activity in this direction. The object we all have in view is the desirability of making the country more self-contained in the production of all articles required for civilised life. A country that depends on a simple form of trade on large scale is economically in a dangerous state, liable to have its ups and downs and alternate periods of dangerous prosperity followed by disasters. The greater the complexity in industrial activities the more increased is the economic stability of the country and in a country like India utilisation of its raw material by manufacture will enable us to export a highly priced article instead of cheap product, thereby increasing the purchasing power of the country. Evidently the Government had no desire to neglect fiscal questions but as the Chairman stated in his opening address our idea will require recasting after the war and meanwhile the Commission proposed to take up other and no less important aspects of the industrial question. In conclusion Sir Thomas Holland thanked the committee for their warm reception of him and particularly for the syllabus of industries and statement of questions prepared by them and sent to him. He could sincerely say that it was one of the best material contributions he had upto this time. After Sir Thomas Holland had spoken there was a general discussion in which various members took part.

In the course of the discussion the Hon'ble Sir Ebrahim Rahimtullah observed that what was principally wanted was the confidence of the people and that the Government would come to their help if needed. This feeling was all important in industrial development and was one of the chief causes of the progress of industry in Japan.

The proposals of the Government of Burma for the establishment of a University at Rangoon are now being considered by the Government of India.

## TELEGRAMS.

## The Hon. Mr. Khare's Death.

BOMBAY, August 22

The Hon'ble Mr. Daji Abaji Khare, whose death is announced, was one of the oldest pleaders in the High Court and enjoyed a large practice on the Original side of the Bombay High Court. He was a staunch Congressman but held moderate views. He was the Editor of the English columns of the "Native Opinion" for some years. The paper was chiefly devoted to social and political reforms. After the first trial of Mr. Tilak for sedition when Mr. Tilak was convicted the sentenced to 18 months imprisonment, Mr. Khare proceeded to England to appeal to the British public in his behalf. Mr. Khare also acted as Mr. Tilak's lawyer in the Tai Maharaj case, and he was to have instructed Mr. Jinnah in the recent case in which Mr. Tilak was called upon to furnish bail for good behaviour, but was suddenly attacked with paralysis and unable to go to Poona. Mr. Khare was an elected member of the Bombay Legislative Council representing the Municipalities of the Central Division.

## Sympathy in Poona.

POONA, August 22

Great sympathy is felt here with the family of the late Mr. Khare and universal regret expressed at his death. The deceased gentleman was connected with several public institutions in Poona and was also a member of the Council of the Deccan Education Society which closed all its institutions to-day as a mark of respect for the memory of the deceased. At the general meeting of the city Municipality held this evening, suitable reference were made to the sad event by the Hon'ble Mr. Paranjpe and the President, who specially mentioned Mr. Khare's services to the cause of local self Government, Mr. Khare being only lately elected to the Bombay Legislative Council as a representative of the Municipalities of the Central Division.

## MONSTROUS TO PUBLISH IT

BOMBAY, August 21

Commenting on the announcement regarding the publication of the report of the Public Services Commission the 'Bombay Chronicle' says: "It appears to us monstrous that the Government who have entered into a morally binding compact to refrain from all measures or acts of controversial character during the war should themselves deliberately hurl the country into a maelstrom of controversy which will be the inevitable outcome of the publication of this report. For, there is wide belief that it falls far short of meeting the claims of Indians and consists so far as the majority report is concerned, of a number of half hearted recommendations which will be received with disappointment and disgust by the public, who, at one time built high hopes on the work of the commission."

## Bombay Share Market

BOMBAY, August 22

The market in cotton mill shares declined to-day, and the rates, owing to the near approach of September settlement, declined by 5 to 10 rupees. Centrals declined to Rs. 2,455 and Colaba land mill share to Rs. 1,450. Crescents declined to Rs. 180 and Currumbhoys to Rs. 387½. Davids to Rs. 3,537½. Fazulbhoys to Rs. 685, Indore Malwas to Rs. 402½, Madhowjis to Rs. 1,600, Standards to Rs. 1,640 and Swadeshis to Rs. 1,055. The Bank of Bombay was steady at Rs. 1,355. The Bank of India advanced to Rs. 75. In miscellaneous shares Bombay Burmahs advanced to Rs. 1,025 and Tata Iron and Steel ordinary declined to Rs. 245. Tramways were in demand at Rs. 305. 3½ per cent Government paper was quiet at Rs. 75 and small pieces at Rs. 75½ for buyers in big lots.

## Punjab,

## A Pleader Attacked.

## By a Dismissed Moonshi.

LAHORE, August 22

On Friday evening Mr. Tarachand, a pleader at Ambala, while returning home after a game of tennis was attacked, it is alleged, by one Kundanal the dismissed "Moonshi" (clerk) of Mr. Munnalal, pleader, with table knife and received several cuts which has necessitated his removal to the Hospital where the Civil Surgeon pronounced the injuries to be serious. Police enquiries are now almost complete and Kundanal who was arrested on the spot who received a cut on his hand while trying to escape, will be challaned for offence under section 325 of the Indian Penal Code. The motive of the assault is said to be that Mr. Tarachand had appeared against Kundanal in a criminal case brought by Mr. Munnalal. Mr. Tarachand is progressing favourably.

## Sind.

## Congestion of Stock at Karachi

KARACHI, August 22

Owing to the unprecedentedly heavy and persistent rainfall, the unloading of railway wagons has been practically at a standstill in Karachi for some time causing a serious congestion of stock under load. As the daily arrivals from up country are too heavy to give a chance of clearing this accumulation when weather conditions improve, the traffic Manager of the North Western Railway has ordered the temporary stoppage of loading for Karachi stations.

## Latest Telegrams.

## British Communique.

164 prisoners were taken in yesterday's operations in the neighbourhoods of Thiépal and Mouquet Farm. There has been considerable hostile artillery activity on our front opposite Aix-Noulette and south of Ypres Communes Canal.

PARIS.—Last night's communique reported artillery duels on both banks of Somme and in region of Fleury. French surprise attack north of Maurepas captured prisoners.



The suit brought by Mr. Sukhlal Chandawal merchant and banker in Calcutta, against Mr. L. P. E. Pagn, a member of the English Bar, at present practising in Patna High Court, was disposed of at the High Court on Tuesday by Mr. Justice Teunon. This was a suit to recover Rs. 10,000 due on promissory note and Rs. 1329 as interest. Defendant admitted that the sum of Rs. 10,000 was due but denied the claim for interest although he admitted that some part of it was due.

వి క ట భా ర తి.

బొంబాయి, ఆగస్టు 22.-బొంబాయిలో తెలంగాణ  
రోడ్డులనున్న స్వచ్ఛమైన వీధుల పక్కాచార్జులను నిన్నటి  
రాత్రి 1 గంటకు చూపిచేసిరి. వీరు హైకోర్టు న్యాయవా  
దులతో ప్రముఖులుగా నుండిరి. కాంగ్రెసు నిషేధమున  
వెక్కు సంవత్సరములు కార్యదర్శిగా పనిచేసిరి. 6 సంవత్సర  
ముల క్రితము దూలియాలో జరిగిన బొంబాయి రాష్ట్రీయసభ  
లకు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. గత సంవత్సరము బొంబాయి  
లో జరిగిన జేషయ చూసావసభకు అధ్యక్షులుగా నుండిరి.  
ఫ్రెంచుగారు మితవాదులైనను తిలకుగారికి ప్రాణిస్తే హితులకు  
టబే తిలకుగారిపైద వచ్చిన అన్ని కేసులలోను తిలకుగారి  
పక్షమున వాదించిరి. వీరి నిమన్యానిపిపాటిల్లినారు బొంబాయి  
కానసభకు సభ్యులనుగా నియోజించిరి. వీరికి నెలదినముల  
క్రితము పక్షపాతము వచ్చింది. ఇటీవల కొంచెము సంతయుగా  
నున్నట్లు కనబడినది గాని ఇంకరకదయే వీరి చూపిచికారణమై  
నది. నేడుదయమున చాలకుంది వీరి యంతరంగమునకు కలి



Printed and Published by K. NAGESWARA RAO at the "Andhrapatrika Press, No. 6, & 7 Thumbu Chetty Street George Town MADRAS